Monachi ſibi Commatres faciant. Quam prohibitionem ad Religioſos omnes, etiam Mendicantes, extendi, tenet communis omnium ſententia. Unde Paulus V. in Rituali de Patrino loquens: *Ad hoc* (inquit) *munus admitti non debent Monachi, vel Sanctimoniales, vel alii cujuſvis Ordinis Regularis a ſeculo ſegregati.* Clericos etiam ſæculares ſacris initiatos excludit S. Carolus in ſuis inſtructionibus Synodi Aquenſis, anno 1685. & Remenſis, 1583. Hæc tamen diſciplina, quod ſpectat ad Clericos ſæculares ſacris initiatos, non eſt uſu recepta, & obſervata, ſaltem generaliter.

XII. Circa numerum autem ſuſcipientium variæ diverſis temporibus fuere conſuetudines. Olim unus ſolus admittebatur. Sic enim refertur ſtatutum ab Higino Papa, c. *In Catechiſmo*, de Conſecr. diſt. 4. Poſtea admiſſi fuere plures, ut cap. *Quis*, de cognatione ſpirituali, in 6. Demum Tridentinum, *Seſſ.* 24. *de Reform. cap.* 2. ſtatuit, *Ut unus tantum, ſive vir, ſive mulier juxta ſacrorum Canonum inſtituta, vel ad ſummum unus, & una, baptizatum de Baptiſmo ſuſcipiant.* Ex quo aliqui colligunt, duos viros etiam ſolos, aut duas mulieres aſſumi non poſſe, ſed unum virum, & unam mulierem. Rationem autem, cur Patrinorum numerus ſit reſtrictus, dat Catechiſmus Romanus, loco cit. de Bapt. num. 30. *Tum quia, diſciplinæ, atque inſtitutionis ordo a multitudine Magiſtrorum perturbari poterat. Tum quia, providere oportebat, ne inter plures hujuſmodi affinitates conjungerentur; quæ impedirent, quo minus legitimo matrimonii vinculo hominum inter homines ſocietas latius diffunderetur.*

XIII. De cognatione autem ſpirituali, quæ ex hac ſuſceptione contrahitur, breviter dico; quod eſto ſecundum jus antiquum extenderetur ad plures; ex decreto tamen Tridentini, loco ſupra citato, ſolum contrahitur inter ſuſcipientes, & *baptizatum ipſum, & illius & patrem, & matrem; nec non inter baptizantem, & baptizatum, & baptizatique patrem, & matrem tantum.* Ita ut legitima nuptiarum fœdera inter iſtos iniri non poſſint atque inita dirimantur, ex Catech. Rom. citato, *num.* 27. Quæ cognatio contrahitur, ſive in Baptiſmo ſolemni, ſive etiam privato; modo patrini deſignati puerum obtulerint baptizandum, vel etiam in caſu neceſſitatis baptizaverint. Unde laicus, qui puellam domi in articulo neceſſitatis baptizavit, nec ipſi, nec ejus matri nubere poteſt. Ex S. Antonino, *p. 3. tit. 1. c. 15.*

XIV. An vero ſi pater, & mater vel ignorantia, vel neceſſitate filium proprium ſuſcipiant, contrahant inter ſe cognationem ſpiritualem impedientem Matrimonii uſum inter eos: Antiqui, inter quos Sanct. Thom. *quæſt. 56. ſuppl. art. 4.* affirmativæ ſententiæ ſubſcribunt, quia ſic diſciplina illius temporis ferebat. Nunc vero res aliter ſe habet, maxime poſt Bullam S. Pii V. incipientis *Cum illius vicem.* Unde ſi maritus, & uxor aliquem ex ſacro fonte ſimul ſuſcipiant, jure conjugii uti poſſunt, ſicut prius. Immo Alexander III. Cap. *Si vir*, de cognatione ſpirituali Archiepiſcopo Salernitano eum conſulenti, ſic reſpondet: *Conſultationi tuæ ſic reſpondemus, quod quamvis generaliter ſit inſtitutum, ut debeant ſeparari* (nimirum, ſi vir, vel mulier ſcienter, vel ignoranter filium ſuum de ſacro fonte ſuſceperit) *Quidam tamen humanius ſentientes, aliter ſtatuerunt. Ideoque nobis videtur, quod ſive ex ignorantia, ſive ex malitia id fecerint, non ſunt ab invicem ſeparandi; nec alteri debitum debet ſubtrahere, niſi ad continentiam ſervandam poſſint induci: quia ſi ex ignorantia id factum eſt, eos ignorantia excuſare videtur: ſi ex malitia, eis ſua fraus non debet patrocinari, vel dolus.* Nec ſolum poſſunt debitum petenti reddere, ſed etiam mutuo exigere, ſive ignoranter, ſive ſcienter id fecerint, ait Gloſſa ibi.

QUÆSTIO V.

De Neceſſitate Baptiſmi, ejuſque Subjecto.

CUm agens, & patiens ſint relativa, quæ ſimul cognitione eſſe debent; a quæſtionibus concernentibus Miniſtrum Baptiſmi, recto ordine ad ea, quæ concernunt ſubjectum, quod in Baptiſmo ſe habet, ut patiens, gradum facimus. Et primo quidem, de neceſſitate illum ſuſcipiendi, ſive reſpectu parvulorum, ſive adultorum: deinde de aliis hanc materiam tangentibus ſermonem inſtituemus.

DUBIUM I.

An Baptiſmus ſit Neceſſarius Parvulis ad Salutem?

§. I.

Quibuſdam Prænotatis Referuntur Errores, ac Opiniones.

I. NOto breviter primo: ad ſalutem poſſe aliquid eſſe neceſſarium dupliciter, nimirum, vel neceſſitate medii, vel neceſſitate præcepti. Id eſt neceſſarium primo modo, ſine quo nullo modo finis haberi poteſt; ſic, ut nec ignorantia, nec impoſſibilitas excuſet. Id vero dicitur neceſſarium ſecundo modo, de quo extat præceptum; ſine eo tamen poteſt finis, ideſt, ſalus, obtineri: ſi nimirum inculpabiliter, ideſt, vel ex ignorantia, vel impoſſibilitate omittatur.

II. Noto ſecundo: quod præſens quæſtio procedit ſecluſo privilegio. Nam certum eſt, poſſe Deum ſpeciali privilegio ſine Baptiſmo parvulos ab originali mundare; vel per martyrium, ut de Innocentibus ſupra dictum eſt: vel eos adhuc in utero matris exiſtentes juſtificare, ut legitur de Jeremia, & Joanne Baptiſta. His p oſitis.

III. Primus, qui circa hoc erravit, fuit Pelagius, qui, Auguſtino teſte, *lib. de Hæreſibus, cap.* 87. aſſeruit: parvulos ſic *Sine ullo peccati originalis vinculo naſci, ut prorſus non ſit; quod eis oporteat ſecunda nativitate dimitti: ſed eos propterea baptizari, ut regeneratione adoptati, admittantur ad regnum Dei; de bono in melius tranſlati, non illa renovatione ab aliquo malo obligationis veteris abſoluti. Nam etiamſi non baptizentur, promittit eis, extra quidem regnum Dei, ſed tamen æternam, & beatam quamdam vitam ſuam.* Sed hunc errorem jam pridem damnatum confutavimus, *Tom. 1. in 1. q. 7. de Peccati Originalis exiſtentia. Dubio 1.*

IV. Secundus, qui circa hoc erravit fuit Vincentius Victor, contra quem S. Auguſtinus ſcripſit libros quatuor de anima. Dicebat enim, præter alia, quæ S. Auguſt. refert, l. 3. de anima c. 15. *Infantes antequam baptizentur morte præventos, pervenire poſſe ad originalium indulgentiam peccatorum ..... & aliquos eorum, qui ſine Baptiſmo ex hac vita emigraverint, interim non ire in regnum, ſed in Paradiſum. Poſtea vero in reſurrectione mortuorum, etiam ad regni Cælorum beatitudinem pervenire.*

V. Tertius eſt Wicleffus, qui, teſte Waldenſi, *tom. 2. de Sacr. c. 96.* exiſtimavit, etiam de lege ordinaria, pueros decedentes abſque Baptiſmo juſtificari, & ſalvari per Paſſionem Chriſti, & Baptiſmum flaminis, & aquam, quæ exivit de latere Chriſti: de qua intelligebat illa Chriſti verba, Joan. 3. *Niſi quis renatus fuerit ex aqua &c.*

VI. Quartus fuit error Zuinglii, & Buceri volentium, Baptiſmum eſſe tantum externum quoddam ſymbolum, ideoque parvulos prædeſtinatos, etiam ſine Baptiſmo ſalvari: non prædeſtinatos autem, etiam cum Baptiſmo damnari.

VII. Quintus demum fuit error Calvini, qui cum legiſſet apud Apoſtolum, Filios fidelium vocari ſanctos; docuit, etiam ſine Baptiſmo, eſſe ſanctos, illis non imputari peccatum originale in gratiam parentum; ideoque etiam ſine Baptiſmo ſalvari. Ita lib. 4. Inſt. c. 15. §. 20. *Infantes noſtros antequam naſcantur, ſe adoptare in ſuos pronuntiat Deus; cum ſe nobis in Deum fore promittit, ſeminique noſtro poſt nos. Hoc verbo continetur eorum ſalus ..... Quantum damni invexerit dogma illud male expoſitum, Baptiſma eſſe de neceſſitate ſalutis, pauci animadvertunt.*

VIII. Ex Catholicis vero Cajetanus, ad *art. 2. q. 68. 3. part.* S. Thomæ docet, deficiente opportunitate baptizandi parvulos, votum Baptiſmi a parentibus, aut aliis conceptum eſſe ſufficiens ad eorum ſalutem; præcipue cum aliquo exteriori ſigno, puta, crucis, & invocatione Trinitatis Deo offerunt morientem. Quod idem, ad *art. 11.* dictæ quæſtionis, dicit de parvulis in maternis uteris periclitantibus. In quam ſententiam propendere videtur Jo. Gerſon. *Serm. de Nativ. B. V.* habito in Conc. Conſtant. *Conſideratione* 2. & aliqui etiam Recentiores.

§. II.

Rejicitur Error Hæreticorum.

IX. DIco. Baptiſmus eſt neceſſarius omnibus pueris, etiam ex parentibus fidelibus natis, neceſſitate medii ad ſalutem. Eſt præcipue contra Calvinum. Prob. primo. Omnes pueri, nati etiam ex parentibus fidelibus contrahunt peccatum originale, quo eis clauditur regnum cælorum: ſed unicum remedium ad delendum peccatum originale, & aperiendum regnum Cælorum eſt Baptiſma; ergo &c. Min. probatur ex illa generali Chriſti propoſitione, Joan. 3. verſ. 5. *Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non poteſt introire in regnum Dei.* Maj. etiam prob. Tum ex Apoſtolo, ad Epheſ. 2. verſ. 3. *Eramus natura filii iræ, ſicut & cæteri.* Nos inquit Judæi, licet fideles, & ex fidelibus nati, æque, ac cæteri nati ex infidelibus, eramus natura, ideſt, ab origine, & naturali generatione, filii iræ, & damnationis æternæ. Quæ exponens S. Auguſt. Tract. 44. in Joan. *Apoſtolus* (inquit) *natus in gente Prophetarum dicit, fuimus & nos aliquando filii iræ, ſicut & cæteri. Si filii iræ, filii vindictæ, filii pœnæ, filii gehennæ. Quomodo natura, niſi quia peccante primo homine, vitium pro natura inolevit?* David etiam, eſto natus de parente fideli, deplorat ſuæ conceptionis immunditiem, Pſal. 50. v. 7. *Ecce in iniquitatibus conceptus ſum, & in peccatis concepit me mater mea.* Unde Paulus, Rom. 5. v. 12. de Adamo: *in quo* (inquit) *omnes peccaverunt.* Et 2. Cor. 5. v. 14. *Si unus pro omnibus mortuus eſt, ergo omnes mortui ſunt.*

X. Probo ſecundo, ex Auguſtino, *Ep.* 28. modo 166. ad Hieron. c. 7. ubi ait: *Quiſquis dixerit, quod in Chriſto vivificabuntur etiam parvuli, qui ſine ſacramenti ejus participatione de vita exeunt; hic profecto, & contra Apoſtolicam prædicationem venit, & totam condemnat Eccleſiam; ubi propterea cum baptizandis parvulis feſtinatur, & curritur, quia ſine dubio creditur, aliter eos in Chriſto vivificari omnino non poſſe.* Si ergo; ut vult Calvinus, fidelium filii, jam filii Dei pronunciati ſunt, erunt igitur, antequam naſcantur, ſanctificati, & ab originali mundati; ergo Baptiſma eis ſuperfluum, & inutile erit. Si enim Deus pronuntiat, & adoptat, ut ſuos, fidelium filios, quamvis ſine Baptiſmo moriantur, ſalvi erunt. Quid ergo ad eos baptizandos feſtinat Eccleſia? Quæ neceſſitas hujus ſigilli ſenſibilis, cum jam divino pacto, ac promiſſione ſigillati ſunt? Dicat quod velit Calvinus. Auguſtinus epiſtolam ſuam ita concludit, *Hoc me non temere ſentire profiteor, eam, quæ vera eſt, non adverſari robuſtiſſimæ, ac fundatiſſimæ fidei;*

qua

qua Chriſti Eccleſia, nec parvulos homines recentiſſime natos a damnatione credit, niſi per gratiam nominis Chriſti, quam ſuis ſacramentis commendavit, poſſe liberari.

XI. Dicit tamen Calvinus primo, Verba illa Chriſti, Jo. 3. *Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non poteſt introire in regnum Dei*, non deberi ſumi pro vera aqua Baptiſmi; ſed pro Spiritu Sancto mundante ad inſtar aquæ. Sicut cum dicitur, Lucæ 3. v. 16. *Ipſe vos baptizabit, in Spiritu Sancto & igne*; per ignem non ignis, ſed Spiritus Sanctus accipitur.

XII. Si ita eſt, reſpondeat Calvinus Auguſtino, Serm. 294. (alias 14. de Verbis Apoſt.) cap. 7. *Chriſtianus es? Chriſtianus inquit. Audi Evangelium, qui vis non baptizatos parvulos mittere in regnum Cælorum, audi Evangelium:* Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non intrabit in regnum Cælorum: *Domini ſententia eſt: huic non reſiſtit, niſi non Chriſtianus.* Vel ergo Calvinus eſt non Chriſtianus, ſi non obſtante hac Domini ſententia parvulos non baptizatos vult mittere in Regnum Cælorum: vel ſi ſe Chriſtianum aſſerat, fateatur, illis verbis de vera, & Baptiſmali aqua, ſine qua nec pueri intrabunt in Regnum Cælorum, Chriſtum ibi loqui. Unde merito Tridentinum *Seſſ. 7. de Bapt. Can.* 2. anathemate ferit eum, qui verba Chriſti ad Nicodemum de vera, & naturali aqua non intellexerit, ſed ad metaphoram detorſerit. Neque Calvinum juvant verba illa, Lucæ 3. *Ipſe vos baptizabit in Spiritu Sancto, & igne.* Quia hæc non referuntur ad Spiritum Sanctum mundantem in Baptiſmo: ſed ad eumdem, qui ſub ſpecie ignis dandus erat Apoſtolis in die Pentecoſtes.

XIII. Dicit ſecundo, Etiam *Joann. 5. v. 54.* dicit Chriſtus: *Niſi manducaveritis carnem Filii hominis, & biberitis ejus ſanguinem, non habebitis vitam in vobis:* & tamen non ſequitur, Euchariſtiam eſſe neceſſariam etiam parvulis: ergo licet dicatur: *Niſi quis renatus fuerit &c.* non ſequitur &c.

XIV. Reſpondeo, diſparitatem eſſe. Quia Baptiſmi qui eſt regeneratio ſpiritualis, omnes ſunt capaces: qui enim generatur, nihil cooperatur ſuæ generationi, quæ eſt fundamentum, & principium totius vitæ. Et ideo dicit Chriſtus: *Niſi quis renatus fuerit*, quod idem reddit, ac nemo, ſive parvulus, ſive adultus, qui renatus non fuerit. Euchariſtiæ autem, quæ eſt nutritio ſpiritualis, non omnes ſunt capaces: cum enim nutritio neceſſaria ſit ad reparandum deperditum; & in pueris nihil ſupponatur deperditum de viribus ſpiritualibus: ideo eis Euchariſtia neceſſaria non eſt. Quare Chriſtus non dicit: *Niſi quis manducaverit*, ſed: *Niſi manducaveritis.* Nimirum, vos adulti, qui calore concupiſcentiæ de viribus ſpiritualibus quotidie deperditis, niſi manducaveritis, vitam non habebitis. Addo: hoc non favere Calvino, qui verba illa: *Niſi manducaveritis*, intelligit non de manducatione ſacramentali, & Euchariſtica; ſed de manducatione ſpirituali per fidem, cujus certe infantes ſunt incapaces.

XV. Dicit tertio. Fideles omnes, eorumque filii ſemen Abrahæ ſunt, cui Deus promiſit, ſe fore Deum ipſius, & ſeminis ejus per gratiam, Gen. 17. verſ. 7. *Ut ſim Deus tuus, & ſeminis tui poſt te*; ergo fidelium filii non ſanctificantur per Baptiſmum; ſed Baptiſmus eſt ſignum, quo oſtenditur, eos eſſe ſanctos: & in Dei pacto incluſos: eo modo, quo olim Circumciſio, cui Baptiſmus ſucceſſit. Dicitur namque, Gen. 17. verſ. 12. *Eritque pactum meum in carne veſtra in fœdus æternum.*

Confirmatur. Ante Chriſtum poterant ſine Baptiſmo fidelium filii ſalvari; ergo etiam poſt Chriſtum: alias arctata eſſet via ſalutis, & durior eſſet conditio Chriſtianorum, quam Judæorum.

XVI. Ad hæc, quæ Calvini fundamentum ſunt, reſpondeo primo, petendo ab ipſo: Filii fidelium, quos dicit naſci ſanctificatos, & adoptatos in filios Dei, naſcuntur ne peccato originali mundati, vel ejus ſorde adhuc maculati? Si dicat primum, ſentit cum Pelagianis. Si vero ſecundum; ergo infantes fidelium naſcuntur ſimul filii Dei, & filii iræ, ac gehennæ; ergo Calvinus duo contradictoria ſtatuit. Cumque etiamſi baptizentur, Baptiſmus nil aliud ſit, quam ſignum, eos eſſe jam filios Dei; Baptiſmus, vel eſſet ſignum teſtificans falſum, vel duo contradictoria teſtificans.

XVII. Secundo Reſpondeo, falli Calvinum, dum putat ex vi promiſſionis factæ a Deo, omnes filios Abrahæ, per propagationem, ab ipſo fuiſſe ſanctificatos, & Deum fuiſſe illorum Deum, per gratiam: & hanc ad ſolos Abrahæ filios fuiſſe reſtrictam. Promiſſio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carnali propagatione naſcerentur, eſſent de populo Dei, & hæredes terrenarum promiſſionum, ſi autem ſoli, qui Abrahami fidem (dicti propterea Pater credentium) imitarentur; hæredes eſſent ſpiritualium promiſſionum gratiæ. Ideoque cum non ſoli ex Abraham carnaliter progeniti, ſed aliis etiam ex Gentibus filii Abrahæ fuerint, per fidem; hi etiam filii fuerunt ſpiritualis promiſſionis, per gratiam. Unde Paulus, ad *Rom.* 4. *v.* 12. & *ad Galat. 3. v.* 7. oſtendit, quod illi ſunt filii promiſſionis, qui ſunt filii fidei Abrahæ, ſive ex Iſraelitis, ſive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, ſe poſuiſſe Abraham patrem multarum gentium.

XVIII. Reſpondeo ergo directe, quod ſicut in veteri Lege generatio ſecundum carnem ex parentibus fidelibus non conſtituebat filios Dei, aut Chriſti, vel gratiæ hæredes; ſed hæc dabatur, vel intuitu fidei in adultis, vel in Circumciſione, quæ erat ſignum, quo pueri Deo oblati virtute Chriſti juſtificabantur: ita in Lege Evangelica parvuli conſtituuntur filii Dei, non quia ex parentibus fidelibus carnaliter geniti; ſed quia ſpiritualiter regenerati in Baptiſmo per Chriſtum: unde ſi non batizentur, non ſunt filii Dei, ſed manent filii iræ, & gehennæ. Audiat propterea Calvinus *Joannem, cap. 1. v. 12.* dicentem: *Dedit eis poteſtatem filios Dei fieri, his, qui credunt in nomine ejus, neque ex voluntate carnis .... ſed ex Deo nati ſunt.* Unde Chriſtus poſtea, *Joan. 3. v. 3.* ait: *Niſi quis renatus fuerit denuo, non poteſt videre Regnum Dei.* His enim totum ejus fundamentum evertitur.

XIX. Ad Confirm. nego ant. Non enim ex eo præciſe in veteri Lege pueri, & adulti ſalvabantur, quia ex parentibus fidelibus nati eſſent; ſed quia vel fidem profitebantur, vel ſignum fidei accipiebant, nempe Circumciſionem, quæ a Paulo, *Rom. 4. verſ.* 11. vocatur *Signaculum juſtitiæ fidei.* Audiatur S. Thom. *3. part. quæſt. 64. artic.* 1. *ad* 1. Calvini argumento ſic reſpondens: *Numquam homines potuerunt ſalvari, etiam ante Chriſti adventum, niſi fierent membra Chriſti; quia, ut dicitur, Actor.* 4. Non eſt aliud nomen datum hominibus, in quo oporteat nos ſalvos fieri. *Sed ante adventum Chriſti homines Chriſto incorporabantur per fidem futuri adventus; cujus fidei ſignaculum erat Circumciſio, ut Apoſtolus dicit, Rom. 4. Ante vero, quam Circumciſio inſtitueretur, ſola fide, ut Gregorius dicit* (lib. 4. Moral. cap. 3.) *cum Sacrificiorum oblatione, quibus ſuam fidem antiqui Patres profitebantur, homines Chriſto incorporabantur. Poſt adventum etiam Chriſti homines per fidem Chriſto incorporantur, ſecundum illud Epeſ.* 3. Habitare Chriſtum per fidem in cordibus veſtris. *Sed alio ſigno manifeſtatur fides rei jam præſentis, quam demonſtraretur, quando erat futura: ſicut etiam aliis verbis ſignificatur præſens, præteritum & futurum. Et ideo, licet ipſum ſacramentum Baptiſmi non ſemper fuerit neceſſarium ad ſalutem; fides tamen, cujus Baptiſmus ſacramentum eſt, neceſſaria fuit.*

§. III.

Reſolutio contra Cajetanum.

XX. DIco. Falſum eſt aſſerere, quod ſecundum legem communem, deficiente oportunitate baptizandi parvulos, ſufficiat ad eorum ſalutem votum Baptiſmi a parentibus, ſive ab aliis conceptum cum aliquo ſigno exteriori, vel cum aliqua benedictione prolis, ſive oblatione ipſius ad Deum cum invocatione Trinitatis. Sententia enim Domini eſt, cui nemo Chriſtianus refragari poteſt, ut §. præcedente, ex Auguſt. dictum eſt, *Quod niſi renatus fuerit ex aqua . . . . non poteſt introire in Regnum Dei.* Quæ omnes Patres, tum de parvulis, tum de adultis intelligunt; ita ut ſentiant, parvulos, niſi re ipſa baptizentur, ſalvari non poſſe. Hinc Eccleſia parvulos ſine Baptiſmo decedentes, ad Eccleſiaſticam ſepulturam non admittens, cenſet, eos ſalvos non eſſe.

XXI. Si dicas, quod ſicut adultis ſufficit Baptiſmus, ſive in re, ſive in voto proprio; ſic parvulis, qui incapaces ſunt voti proprii, ſi non poſſint in re ſuſcipere Baptiſmum, ſufficiet votum emiſſum a parentibus, vel aliis.

Contra eſt. Nam ſi hoc verum eſſet, quod fides parentum fidelium, & Catholicorum applicata filiis aliquo ſigno, ſuppleret in neceſſitate defectum Baptiſmi, eadem ratione dici poſſet, quod fides hominis Catholici applicata puero nato ex parentibus Turcis, illi prodeſſet, ac ſi ei daretur Baptiſmus: quod enim puer ex parentibus fidelibus natus ſit, nihil plus habet, quo ei in neceſſitate ſuccurri poſſit, quam ſi ex parentibus infidelibus natus eſſet. Immo cur dici etiam non poſſet, quod Deus ipſe, qui omnium ſalutem vult, per ſe ipſum ſuppleret hujus cæremoniæ defectum in infantibus innumeris ex infidelibus natis; & quod omnes infantes ſine Baptiſmo decedentes, ex miſericordia Dei ſupplente defectum Baptiſmi, ſalvarentur? Hoc autem abſque ingenti temeritate non poſſet affirmari: *Neque* enim *credi fas eſt, eos, qui regenerationis non adepti ſunt ſacramentum, ad ullum beatorum pertinere conſortium*, ait Ambroſius, *lib. 2. de Vocatione Gentium, cap.* 8. ubi rem iſtam fuſe pertractat. Et Auguſtinus, *lib. 1. de Peccat. meritis, cap.* 23. concludit: *Nulla igitur ex noſtro arbitrio præter Baptiſmum Chriſti, ſalus æterna promittatur infantibus, quam non promittit Scriptura divina humanis ingeniis præferenda.*

XXII. Hinc alia ratio pro Aſſertione conficitur. Quandocumque conſtat de ipſa lege, niſi conſtet de privilegio derogante legi, tale privilegium cenſetur nullum; at non conſtat de privilegio a Cajetano aſſerto, neque ex Scriptura, neque ex Traditione, immo potius oppoſitum evincitur, ut hucuſque vidimus; ergo &c.

His addi poſſunt S. Auguſtini verba, *leg. 3. de Origine animæ cap.* 13. quibus Vincentium Victorem, qui cum Catholicis admittebat, parvulos naſci peccato originali infectos, & aſſerebat poſtea, ſine Baptiſmo poſſe ſalvari, ſic adhortatur. *Noli credere, nec dicere nec docere, aliquos eorum, qui ſine Baptiſmo Chriſti ex hac vita emigraverint, interim non ire in regnum Cælorum, ſed in Paradiſum, poſtea vero in reſurrectione mortuorum etiam ad regni Cælorum beatitudinem pervenire; ſi vis eſſe Catholicus. Hoc enim eis dare nec Pelagiana hæreſis auſa eſt, quæ opinatur, parvulos non trahere originale peccatum: quos, tu, quamvis ſicut Catholicus, eum peccato naſci fateris, neſcio qua tamen perverſioris novitate opinionis, ſine Baptiſmate ſalutari, & ab hoc peccato cum quo naſcuntur abſolvi, & in regnum Cælorum aſſeris introduci.*

XXIII. Dices tamen, pro Cajetano. Primo. Non obſtante præcepto Circumciſionis in Lege veteri, dum urgebat neceſſitas ante octavum nativitatis diem, ſufficiebat puero ad ſalutem fides parentum illi applicata aliquo ſigno ſenſibili; ergo a fortiori nunc in Lege gratiæ, in qua apertior eſt via ſalutis, non obſtante præcepto Baptiſmi, ſufficiet parvulo, qui

non

non poteſt baptizari, applicatio fidei cum ſigno, & invocatione Trinitatis.

XXIV. Reſpondeo, neg. conſ. Et diſcrimen eſt. Quia Lex vetus prohibuerat ante octavum diem pueros circumcidi; ideoque æquum fuit, ut daretur aliud remedium, quo illis periclitantibus ante illud tempus poſſet ſubveniri: quale ante inſtitutam Circumciſionem erat pro omnibus, & poſt Circumciſionem inſtitutam perſeverabat pro feminis. At Baptiſmus ſtatim natis poteſt applicari: ideoque rationabiliter non poteſt aliud remedium excogitari: maxime quia in Scriptura non legitur, & Patres oppoſitum ſentiunt, ut vidimus. Adhuc tamen apertior eſt via ſalutis in lege nova. Quia ſacramenta licet pauciora, ſunt tamen efficaciora, & faciliora: quia Baptiſmus & miniſtratur in materia communi, & ubique obvia; nempe aqua, & facilius eſt abluere adjungendo aliqua verba, ſicut nos in Baptiſmo facimus, quam ſigno ſenſibili adjungere actum fidei ſupernaturalis, qui ad illud remedium legis naturæ requirebatur.

XXV. Dices ſecundo. Deus habet voluntatem ſalvandi omnes homines, ſaltem antecedentem, per quam omnibus dat auxilia ſufficientia ad ſalutem: at ſi non eſſet aliquod remedium, quo in parvulis deleretur peccatum originale; dum baptizari non poſſunt, illis nullum daret Deus remedium ſufficiens ad ſalutem; ac proinde voluntas ſalvandi omnes ad eos non ſe extenderet, immo Chriſtus Redemptor eorum dici non poſſet; ergo &c.

XXVI. Reſpondeo, diſt. maj. Omnibus dat, ideſt, præparat, & offert omnibus in communi, co. maj. Dat, ideſt, de facto ſingulis applicat, nego maj. Et eodem modo diſt. min. nego conſ. Ut enim voluntas antecedens, qua Deus omnium ſalutem deſiderat, & Chriſti redemptio ad parvulos omnes, etiam illos, qui vel in utero matris præfocantur, vel ſtatim nati ſine Baptiſmo moriuntur, ſe ſe extendat, non requiritur, ut Deus omnibus, & ſingulis de facto applicet remedium, quo in ipſis originale deleatur: ſed ſufficit, ut univerſaliter pro omnibus inſtitutus fuerit Baptiſmus, omnibus oblatus, & præparatus, ac per merita Chriſti pro omnibus quoad ſufficientiam obtentus. Alias ſi puero jam morituro deberet de facto applicari, non eſſet remedium ſufficiens, ſed efficax, & effectus voluntatis, non mere antecedentis, ſed conſequentis. *Hæc* autem *gratia, cur ad illum veniat, ad illum non veniat, occulta eſſe cauſa poteſt, injuſta non poteſt. Sed prius ſanctarum Scripturarum auctoritatibus colla ſubdenda ſunt, ut ad intellectum per fidem quiſque perveniat* (Sanctus Auguſtinus, *lib.* 1. *de peccat. meritis, cap.* 21.) Vide Sanct. Ambroſ. *lib.* 2. *Voc. Gent. cap.* 8.

Dubium II.

An Baptiſmus ſit Adultis Neceſſarius ad Salutem?

§. I.

Reſolutio Dubii.

I. Dico. Baptiſmus in re, vel in voto neceſſarius eſt omnibus adultis, neceſſitate medii, ad ſalutem. Patet ex dictis *Dub. præced.* Eadem Script. loca, & Patres, quæ evincunt Baptiſmi neceſſitatem ad ſalutem parvulorum, evincunt etiam pro adultis. His adjungere poſſumus rationem Sanctæ Thomæ 3. *part. quæſt.* 68. *art.* 1. Id enim eſt medium neceſſarium ad ſalutem, per quod homo incorporatur Chriſto, fitque ejus membrum; quia nullus ſalutem conſequi poteſt, niſi per Chriſtum, & niſi Chriſto incorporetur: unde & Apoſtolus, Rom. 5. verſ. 18. *Sicut* (inquit) *per unius delictum in omnes homines in condemnationem; ſic & per unius juſtitiam in omnes homines in juſtificationem vitæ*: ſed homo per ſolum Baptiſmum Chriſto incorporatur, unde dicitur, *Galat. verſ.* 27. Quicumque in Chriſto baptizati eſtis, Chriſtum induiſtis; ergo &c.

II. Quod vero adultis aliquando ſufficere poſſit ad ſalutem Baptiſmus in voto, oſtendit Sanct. Thom. citatus, *art.* 2. ubi docet: quod *Sacramentum Baptiſmi dupliciter poteſt alicui deeſſe. Uno modo & re, & voto; quod contingit illis, qui nec baptizari volunt; quod manifeſte ad contemptum ſacramenti pertinet, quantum ad illos, qui habent uſum liberi arbitrii. Et ideo hi, quibus hoc modo deeſt Baptiſmus, ſalutem conſequi non poſſunt: quia nec ſacramentaliter, nec mentaliter Chriſto incorporantur, per quem ſolum eſt ſalus.*

Alio modo poteſt ſacramentum Baptiſmi alicui deeſſe re, ſed non voto: ſicut cum aliquis baptizari deſiderat, ſed aliquo caſu prævenitur morte, antequam Baptiſmum ſuſcipiat. Et talis ſine Baptiſmo actuali ſalutem conſequi poteſt, propter deſiderium Baptiſmi, quod procedit ex fide per dilectionem operante, per quam Deus interius hominem ſanctificat, cujus potentia ſacramentis viſibilibus non alligatur. Unde Ambroſius dicit (lib. de obitu Valentiniani) *de Valentiniano, qui Catechumenus mortuus fuit*: Quem regeneraturus eram amiſi: verumtamen ille gratiam, quam popoſcit, non amiſit.

In iſto autem verificantur Chriſti verba. Jo. 3. *Niſi quis renatus fuerit ex aqua*. Nam, ut ait S. Thom. ibi ad 1. *Ille, qui deſiderat per Baptiſmum regenerari ex aqua, & Spiritu Sancto, corde quidem regeneratus eſt, licet non corpore.* Sicut & Apoſt. dicit Rom. 2. *Quod Circumciſio cordis eſt in ſpiritu, non in littera, cujus laus non ex hominibus, ſed ex Deo eſt.* Unde & *ad* 3. dicit, quod voluntas Baptiſmi *Apud Deum reputatur pro facto.*

III. Qualis autem debeat eſſe voluntas, ſeu votum baptiſmi, ut cenſeatur reputari a Deo pro facto, nempe, pro Baptiſmi ſacramento; & quo homo fiat incorporatus Chriſti mente, & corde, licet non corpore: controvertitur apud Auctores. Aliqui enim cenſent, ſufficere voluntatem Baptiſmi implicitam, puta, voluntatem ſervandi totam legem Chriſti, vel ingrediendi Eccleſiam, vel vitam æternam conſequendi per media a Chriſto inſtituta, ut in eo, qui audito nomine Chriſti accenditur ad amplectendam ejus fidem, ejuſque legem, eique ſe tradere per media neceſſaria; nihil cogitans de Baptiſmo in ſpeciali, quia de Baptiſmo numquam audivit.

Alii vero cenſent, votum Baptiſmi ſufficiens ad ſalutem debere eſſe votum explicitum Baptiſmi, ideſt, formale propoſitum ſuſcipiendi Baptiſmum. Nam poſt Evangelii promulgationem, in eo, qui baptizari non poteſt, eadem ratio videtur de voto Baptiſmi, ac de fide Trinitatis, ac Incarnationis, fidem autem Trinitatis, & Incarnationis neceſſariam eſſe neceſſitate medii, ut probabilius cenſuimus, *Tom.* 1. *in* 2. 2. *Quæſt.* 1. *de Actu fidei, Dub.* 4. & non implicitam ſolum, ſed explicitam: idem ergo videtur dicendum de voluntate Baptiſmi. Sententia tamen aſſerens ſufficere voluntatem Baptiſmi implicitam, probabilis eſt; ut citato loco diximus.

IV. Ex dictis infertur, Baptiſmum eſſe neceſſarium, etiam neceſſitate præcepti: nil enim poteſt magis cadere ſub præcepto, quam illud, ſine quo vita æterna haberi nequit, ſi tamen ſit in noſtro arbitrio. Hoc præceptum obligat omnes habentes copiam, ut baptizentur; quamvis ſint baptizati Baptiſmo flaminis, ſive alio modo ante Baptiſmum juſtificati. Nicodemus enim jam erat juſtificatus, quia erat ex illis, qui jam crediderant in Jeſum, ut notat S. Auguſtinus, *Tract.* 11. *in Joannem*: & tamen Chriſtus dixit ei: *Niſi quis renatus fuerit*. Immo addit S. Thom. citata *q.* 68. *a.* 1. *ad* 3. quod *Si aliqui nunc ſanctificarentur in utero, neceſſe eſſet eos baptizari; ut per ſuſceptionem characteris, aliis membris Chriſti configurarentur.*

V. Neque dicas, in tali caſu, quo conferretur Baptiſmus homini jam juſtificato, non verificarentur verba: *Ego te baptizo*; quia jam eſſet a peccato ablutus, & emundatus —— Nam verba illa: *Ego te baptizo*, nil aliud ſignificant, quam hæc: *Ego tibi ſacramentum ablutionis impendo*; ſeu: *Sacramentum de ſe ablutivum a peccato originali, & actuali*; quod verificatur, etſi per accidens homo ille ſupponatur jam ablutus, & emundatus. In quo caſu, eſto Baptiſmus non producat in illo gratiam primo mundantem a peccato; producit tamen augmentum gratiæ in illo. Sicut enim exiſtens in gratia, capax eſt ablutionis ſacramentalis: ita capax eſt ſacramentalis abſolutionis.

§. II.

Quo Tempore teneantur Adulti Baptiſma Suſcipere.

VI. Reſpondeo. Adultos per ſe teneri ad ſuſcipiendum Baptiſma ſtatim, ac commode poſſunt; licet ex rationabili cauſa poſſint illud differre. Ratio primæ partis eſt. Quia homo, ſicut ſtatim tenetur credere, ita ſtatim tenetur profiteri fidem ſuam, Chriſto incorporari, & illius, ac Eccleſiæ membrum fieri, & capax omnium ſacramentorum: at hoc ſolum habere poteſt per Baptiſmum; ergo ſtatim ac poteſt &c. Unde S. Auguſtinus, *Tract.* 11. *in Joann.* Advertens, quod cum Nicodemus, & alii credidiſſent in Jeſum, Jeſus tamen ſe non credebat eis: *Si ergo* (inquit) *Nicodemus de illis multis erat, qui crediderant in nomine ejus, jam in iſto Nicodemo attendamus, quare Jeſus non ſe credebat ei.* Reſpondit Jeſus, & dixit ei, amen amen dico tibi, niſi quis natus fuerit denuo; non poteſt videre regnum Dei. *Ipſis ergo ſe credit Jeſus, qui nati fuerint denuo; ecce illi crediderant in eum, & Jeſus non ſe credebat eis. Tales ſunt omnes Catechumeni, ipſi jam credunt in nomine Chriſti, ſed Jeſus non ſe credit eis. Intendat, & intelligat, charitas veſtra. Si dixerimus Catechumeno, credis in Chriſtum? Reſpondet, credo, & ſignat ſe; jam Crucem Chriſti portat in fronte, & non erubeſcit de Cruce Domini ſui. Ecce credidit in nomine ejus. Interrogemus eum; manducas carnem filii hominis, & bibis ſanguinem Filii hominis? Neſcit quid dicimus, quia Jeſus non ſe credidit ei.* Nimirum per ſacramentum corporis, & ſanguinis ſui, quod ſolis per Baptiſmum renatis traditur: immo Auguſtini tempore ipſis ſolis notum fiebat.

VII. Ex his redditur ratio, cur peccator, poſt Baptiſma, non ſtatim obligetur ad ſacramentum Pœnitentiæ, Catechumenus autem ſtatim, ac commode poteſt, obligetur ad ſuſcipiendum Baptiſmum. Nam Pœnitentia ſolum neceſſaria eſt ad obtinendam remiſſionem peccatorum; quam non tenetur homo ſtatim poſt peccatum, ſaltem per ſacramentum, procurare. At Baptiſmi ſacramentum neceſſarium eſt, ut Chriſtus ſe credat nobis; nobis ut membris ſuis uniatur, & participes ſimus corporis, & ſanguinis ſui: ideoque ſtatim ac poſſumus, illud ſuſcipere tenemur.

VIII. Propterea laudari non poteſt antiqua praxis differendi ad longum tempus, immo etiam uſque ad finem vitæ Baptiſma; ſicut plures ſanctos viros feciſſe legimus, & Martinum, Ambroſium, qui illud præ humilitate ad longum tempus protraxere; hoc enim non eſt trahendum in exemplum. Immo, ut notat Baronius, ad annum 377. *n.* 14. S. Ambroſius *In eo multus fuit, ut pravam illam conſuetudinem, quæ tam in Occidente, quam etiam in Oriente uſu temporis coaluerat, qua fideles quamplurimi uſque ad provectiorem ætatem Baptiſmum differrent; penitus, ut malum germen ex agro Dominico evelleret, & quod ſe feciſſe doluit, ab aliis, ne in poſterum fieret, vehementer admonuit; præſtiteruntque hoc ipſum apud Orientales Baſilius, atque Gregorius Nazianzenus, nec non Gregorius Nyſſenus, ut ipſorum de Baptiſmo editæ Orationes ſignificant.* Hæc Baronius.

Et

Et merito quidem, Nam ſi Baptiſmo adſcribimur militiæ Chriſti: irrationabile eſſet, aliquem tunc adſcribi militiæ, quando ceſſat, vel prope eſt, ut ceſſet bellum in morte. Addit S. Thom. in 4. diſt. 4. quæſt. 3. art. 1. quæſt. 2. ad 2. *Quod in Baptiſmo confertur gratia ad bene vivendum, & peccata tolluntur præterita, & impediuntur futura: & ideo, quamvis Baptiſmus in fine vitæ ſuſceptus plura peccata præterita tolleret; tamen pauciora impediret, & ad pauciora bona promoveret; & ideo minus eſſet utilis*: Accedit: quod, ut ait ibi ad 3. Quia *Multis caſibus ſubjacet humana vita, poſſet contingere, ut qui Baptiſmum in fine vitæ accipere expectaret, morte ſubita præventus, expectatione ſua fraudaretur.*

IX. Nec opponas exemplum Chriſti, qui in triceſimo anno vitæ ſuæ Baptiſmum accipere voluit. Nam, ut ait S. Thom. citato loco, ad 1. *Chriſtus ſuſcepit Baptiſmum, quaſi ipſum inſtituens, vel conſecrans: hoc autem ad Doctoris, vel Sacerdotis officium pertinere nuntiare viam ſalutis. Et ideo ante tempus perfectæ ætatis, quod competit eſſe in Doctore, vel Sacerdote, baptizari non debuit: nec eſt ſimile de aliis, qui Baptiſmum ſuſcipiunt, ut ab eo juventur.*

X. Circa ſecundam vero partem notat S. Thom., 3. *p. q.* 58. *a.* 3. quod quantum ad dilationem Baptiſmi *diſtinguendum eſt, utrum baptizandi ſint pueri, vel adulti. Si enim pueri ſint baptizandi, non eſt differendum Baptiſma. Primo quidem; quia non expectatur in eis major inſtructio; aut etiam plenior converſio. Secundo: propter periculum mortis; quia non poteſt eis alio remedio ſubveniri, niſi per ſacramentum Baptiſmi.*

Adultis vero ſubveniri poteſt per ſolum Baptiſmi deſiderium, ut ſupra dictum eſt. Et ideo adultis non ſtatim, cum convertuntur, eſt ſacramentum Baptiſmi conferendum; ſed oportet differre uſque ad aliquod certum tempus. Primo quidem, propter cautelam Eccleſiæ, ne decipiatur, ſacramentum ficte accedentibus conferens, ſecundum illud 1. *Joann.* 4. Nolite omni ſpiritui credere, ſed probate ſpiritus, ſi ex Deo ſint. *Quæ quidem probatio ſumitur de accedentibus ad Baptiſmum, quando per aliquod ſpatium eorum fides, & mores examinatur. Secundo: hoc eſt neceſſarium ad utilitatem eorum, qui baptizantur: quia aliquo temporis ſpatio indigent, ad hoc, quod plene inſtruantur de fide, & exercitentur in his, quæ pertinent ad vitam Chriſtianam. Tertio: hoc eſt neceſſarium ad quamdam reverentiam ſacramenti; dum in ſolemnitatibus præcipuis, ſcilicet, Paſchæ, & Pentecoſtes, homines ad Baptiſmum admittuntur; & ita devotius ſacramentum ſuſcipiunt.*

Hæc tamen dilatio (pergit S. Thom.) *prætermittenda eſt duplici ratione. Primo quidem, quando illi, qui ſunt baptizandi apparent perfecte inſtructi in fide, & ad Baptiſmum idonei. Sicut Philippus ſtatim baptizavit Eunuchum, ut habetur, Actor.* 8. *& Petrus Cornelium, & eos, qui cum eo erant, ut habetur, Act.* 10. *Secundo: propter infirmitatem, aut aliquod periculum mortis. Unde Leo papa dicit* (de Conſecr. diſt. 4. c. Si qui) hi qui neceſſitate mortis, ægritudinis, obſidionis, perſecutionis, & naufragii urgentur, omni tempore debent baptizari.

XI. *Si tamen aliquis morte præveniatur, articulo neceſſitatis ſacramentum excludente, dum expectat tempus ab Eccleſia inſtitutum, ſalvatur, licet per ignem, ut ſupra dictum eſt* (ideſt Baptiſmi votum). *Peccat autem ſi ultra tempus inſtitutum ab Eccleſia differat accipere Baptiſmum; niſi ex cauſa neceſſaria, & licentia Prælatorum Eccleſiæ. Sed tamen & hoc peccatum cum aliis deleri poteſt per ſuccedentem contritionem, quæ ſupplet vicem Baptiſmi.* Hæc Sancti Thomæ doctrina adeo clara eſt, ut expoſitione non egeat. Solum pro ea parte, qua docet, ad pleniorem probationem, & inſtructionem differendum eſſe Baptiſma adultis, placet Eccleſiæ, tum Veteris, tum Recentioris praxim circa Catechumenos meo candidato pro ejus eruditione ſubjicere.

§. III.

Hiſtoria Catechumenatus Deſcribitur.

XII. Catechumenatus a Chriſto ortum dicit, cum *Matth.* 28. injunxit Apoſtolis, ut prius docerent Gentes, deinde eas baptizarent. Initio tamen hoc paucis abſolvebatur, ut ex Actibus Apoſtolorum colligitur, ubi poſt unam, aut alteram prædicationem, ſive inſtructionem, *cap.* 2. & 4. plura hominum millia Sanctus Petrus baptizavit, & *cap.* 10. Cornelium *cap.* 8. Philippus vix de Myſteriis edoctum baptizavit Eunuchum: & *cap.* 17. Paulus Lydiæ domum, aliique, qui vix audito Chriſti nomine crediderant, baptizabantur. Nec mirum cuiquam hoc videri debet. Tunc enim viſis Apoſtolorum, & Diſcipulorum miraculis, in fide adeo firmabantur credentes, tantaque in Chriſtum charitate ferebantur; ut pro eo ſanguinem tradere non formidarent. Immo ſanguis ipſe martyrum, qui a Chriſto deterrere debuerat, vel ipſos Paganos eorum conſtantiam admiratos repente trahebat ad Chriſtum, & ad martyrium pro ejus fide ſtrenue ſuſtinendum, quod martyrum acta teſtantur; adeo ut, Tertulliano teſte, ſanguis martyrum foret ſemen Chriſtianorum.

XIII. Creſcente fidelium numero, deſinente ſeculo ſecundo, & tertio ineunte, cum fides, & charitas paululum refrigeſcere cœpiſſet, ac terrenorum amor in multis dominari: quo fiebat, ut aliqui ſuppliciis perterriti, vel fidem ſimularent, vel perſecutionibus cederent, fidem abnegantes, ac ſacra Myſteria Paganis proderent: accuratior diſciplina in probanda, & examinanda Catechumenorum fide neceſſaria fuit. Tunc cœperunt Patres Catecheſes texere, quibus Myſteria fidei explicabantur; nec omnia ſimul omnibus tradere, ſed paulatim, & per gradum, ut quiſque capax videbatur, diſtribuere, & diſpenſare.

XIV. Hinc triplex erat Catechumenorum agmen, nimirum *Audientium, Catechumenorum, & Competentium.* Audientes, dicebantur illi, qui deſiderio quidem Chriſtianæ Religionis tenebantur; ſed nomen nondum dederant, ut in albo Catechumenorum deſcriberentur. Vocabantur *Audientes*, quia lectiones Scripturæ, & conciones audire eis licebat; ſed cum Paganis, & pœnitentibus tempore Sacrificii ejiciebantur: de his S. Gregorius in ſuo Sacramentario. *Catechumeni* proprie illi erant, qui nomen ſuum militiæ Chriſti inſcribendum dederant: his lectionem utriuſque Teſtamenti, & Myſteria in eis latentia quibuſdam terminis myſticis, & quaſi ſub cortice concluſa audire fas erat, non tamen quid in eis contineretur adhuc exponebatur. Id tum ex Cyrillo Jeroſolymitano in præfatione ad Catecheſes: & Auguſtin. *lib. de Catechizandis rudibus, c.* 3. colligitur. *Competentes* erant illi, qui expleto Catechumenatu primi, & ſecundi ordinis, baptiſmati in proxima Paſchatis, aut Pentecoſtes ſolemnitate ſuſcipiendo idonei judicati, & parati erant. His altiſſima Fidei Chriſtianæ principia, Symbolum quo Trinitatis, & Incarnationis Myſteria continentur, Oratio Dominica, nec non ea, quæ ad Baptiſmi, Confirmationis, & Euchariſtiæ ſacramenta pertinent, aperte tradebantur. Ita ex Concilio Laodiceno, *c.* 46. S. Auguſt. *lib. de fide & operibus, c.* 10. & Martino Bracarenſi, *c.* 46.

XV. *Audientes* pie recipiebantur, teſte Sancto Gregorio citato. Eis fides modo dicto exponebatur, ab eis melioris vitæ propoſitum exigebatur, in eorum ora inſufflabatur, frons crucis ſigno muniebatur, ſal eis deguſtandum præbebatur. His, ſicut, & Catechumenis ſecundi ordinis, nulli labores, nullæ pœnitentiæ erant ſubeundæ: non ſic de Competentibus, ſeu electis: iſti enim canonicæ pœnitentiæ incumbebant: publico enim fidelium cœtui nudis pedibus, tonſo capite, cilicio coopertos, vel etiam ſacco indutos ſe præſentare tenebantur: immo a vino, carnibus, & uxoribus ſe temperare eo tempore jubebantur. *Sine dubio* (inquit S. Auguſt. lib. de Fide, & operibus, c. 6. *non admitterentur, ſi per ipſos dies, quibus eamdem gratiam percepturi, ſuis nominibus datis, abſtinentia, jejuniis, exorciſmiſque purgantur, cum ſuis legitimis, & veris uxoribus ſe concubituros, paucis ipſis ſolemnibus diebus nullam continentiam ſervaturos profiterentur.* Hoc indicat Concilium Carthagin. IV. *can.* 85. Quam diſciplinam tradiderat Tertullianus, *lib. de Bapt.* ſub finem dicens: *Ingreſſuros Baptiſmum, orationibus crebris, & jejuniis, geniculationibus, & pervigiliis orare oportet, & cum confeſſione omnium retro delictorum.*

XVI. Quantum vero temporis in qualibet ex tribus claſſibus permanere deberet Catechumenus, non eadem pro omnibus, aut ubique fuit diſciplina. Pro Catechumenis primæ claſſis, nimirum, Audientibus, nullum lege ſtatutum tempus. Pro Catechumenis vero ſecundæ claſſis, qui vere Catechumeni dicebantur, ſpatium trium menſium Clemens I. præſcripſiſſe fertur; *in Epiſtola* 3. Concilium Eliberitanum, *Can.* 32. ab iis, qui in gentilitate honeſte vixerunt, biennii probationem requirit. Synodus Agathenſis, *cap.* 34. *anno* 506. a Judæis, quos ſupponit in Sacris Scripturis verſatos, & fidem unius Dei Creatoris habere, ſpatium octo menſium exigit. Concilium tamen Nicænum I. ſpatium, quo in unoquoque gradu Catechumenus ſtare debet, Epiſcoporum prudentiæ taxandum relinquit; & protrahendum, vel contrahendum ſecundum diſpoſitionem, quam in Catechumeno perviderit. Pro *Competentibus*, qui ſunt in tertia claſſe, ſpatium quadraginta dierum præſcribunt Græci, ut Cyrillus Jeroſol. in *præfat. ad Catech.* teſtatur, & Latini etiam, pro quibus teſtis eſt Auguſtin. *Serm.* 13. *ad Neophytos*; & Siricius Papa ad *Himerium Tarraconenſem*. Circa tamen ſeculum ſextum ſtatio *Competentium* contracta fuit, nempe, a feria quarta tertiæ hebdomadæ Quadrageſimalis, ad ſabbatum Paſchæ. Pro hac rigoroſa Catechumenorum probatione duplicem cauſam aſſignat Tertullianus: *lib. de Bapt.* nimirum: ne temere ſacra Myſteria prodigerent, deinde, ut baptizandorum ſaluti conſulerent, quos aperto ſceleri exponeret, qui nequaquam probatis ſanctiſſima Myſteria elargiretur.

XVII. Catechumenis de vita periclitantibus etiamſi præfixum cuique ſtationi tempus non impleviſſent, Baptiſma conferebatur, teſte S. Cypriano, *Epiſt.* 13. Eoſdem etiam (etiamſi præ ſubito morbo obmuteſcerent) Baptiſmate donatos fuiſſe, teſtis eſt S. Auguſt. *lib.* 1. *de Adulterinis conjugiis, cap.* 25. Immo etiamſi deditam ſceleribus vitam duxiſſent uſque ad ſubitum morbum, præ cujus gravitate vocis, & rationis uſum amiſiſſent; eos baptizandos cenſet Auguſtinus laudato loco, cap. 28. Quia vero opponi poterat, quis ſcit, an ille affectum peccati tunc depoſuerit, & an tunc Baptiſmum velit? Reſpondet, cap. 26. *Sed non ſolum incredibile eſt, nec in fine vitæ hujus baptizari Catechumenum velle; verum etiamſi voluntas ejus incerta eſt, multo ſatius eſt nolenti dare, quam volenti negare: ubi velit, an nolit ſic non apparet, ut tamen credibilius ſit eum, ſi poſſet, velle ſe potius fuiſſe dicturum & ſacramenta percipere, ſine quibus jam credidit, non ſe oportere de corpore exire.* Ita ſentit S. Auguſtinus, ea tamen modeſtia, ut oppoſitum ſentientes damnare non audeat.

Sed non ſolos Catechumenos, ſed & Ethnicos quoque, ſi in mortis articulo Baptiſmi deſiderium, vel per ſe, vel per alios declaraſſent, baptizare ſolebant. Colligitur ex Canone 6. Arelatenſis lib. *De his, qui in infirmitate credere volunt, placuit his debere manum imponi*, ideſt, Confirmationis ſacramentum dari; ergo multo magis Baptiſma, quod Confirmationem, ac cætera ſacramenta debet præcedere. Quod confirmat Siricius Papa, *Epiſtola ad Himerium Tarraconenſem*, his verbis: *Quicumque etiam in diſcrimen naufragii, hoſtilitatis incurſum, obſidionis ambiguum, vel cujuslibet corporalis ægritudi-*

nis

nis deſperationem inciderint, & ſibi unico credulitatis auxilio popoſcerint ſubveniri, eodem, quo poſcunt, momento temporis expetita regenerationis præmia conſequantur.

XVIII. Energumenis etiam Majores noſtri conſuluerunt. Hi enim ſi ſani eſſent, non baptizabantur, niſi cum aliquibus lucidis intervallis ſibi permitterentur: at ſi infirmi, jubebantur baptizari, etiamſi rationis uſu non fruerentur. Ita, *Can.* 37. Concilium Eliberitanum. *Eos, qui ab immundis ſpiritibus vexantur, ſi in fine mortis fuerint conſtituti; baptizari placet.* Et Arauſicanum I. anno 440. can. 15. *Energumenis Catechumenis, quando vel neceſſitas exegerit, vel opportunitas permiſerit, de Baptiſmo conſulendum.*

Ex his patet, nemini unquam negatum fuiſſe Baptiſma, ſive ſano, ſive in ultima vitæ periodo conſtituto illud petenti; ſive aliquando fuiſſet Catechumenus, ſive non; ſive propria voce, aut ſigno, ſive aliorum teſtimonio illud efflagitaſſet; ſive probis moribus ſe commendiſſet in Catechumenum, ſive in Catechumenatu prave, & ut ait Auguſtinus citato loco, uſque ad mortem adulterina retinuiſſet conjugia: cum Baptiſmum, quem prius voluit, præſumatur multo magis in morte velle.

XIX. Hac noſtra ætate eſto antiqua Canonum diſciplina quoad Catechumenos non ſervetur; nec amplius triplex Catechumenorum ſuperius expoſita claſſis in uſu ſit: adhuc tamen in domibus Catechumenorum pro Judæis, ſive Turcis, qui Chriſtiani fieri petunt, quoad ſubſtantiam viget. Ibi enim certo tempore detinentur, a piis Sacerdotibus de Myſteriis præcipuis Religionis Chriſtianæ inſtruuntur, nec niſi plene imbuti ad Baptiſmum admittuntur. Hoc attendere maxime debent Miſſionarii ad Indos, vel alios populos Idololatras, & barbaros; ne de numero a ſe baptizatorum magis glorientur, quam de virtute: nec obvium quemque, & ſine ullo fere delectu, dummodo Baptiſmum petat, baptizent. Quadraginta ſaltem diebus inſtruendi, atque formandi ſunt Catechumeni; & interim eorum conſtantia probanda, obſervanda etiam eorum vita: an priſtinis vitiis, ac criminibus renunciaverint; an ſpes concipi poſſit, fidem, quam in Baptiſmo promittent, eos ſervaturos. Hoc ſi præſtiterint, antiquæ Eccleſiæ diſciplinam, eſto non quoad externum ritum, quantum ad ſubſtantiam tamen, & veritatem obſervabunt.

D u b i u m III.

An Parvuli ſint capaces Baptiſmi?

§. I.

Errores Hæreticorum.

I. IRritum eſſe Baptiſma parvulorum ſenſerunt aliqui: Alii vero eſſe ſaltem inutile, & inexpediens.

Primum duodecimo ſeculo Waldenſes dixerunt: cui errori, anno 1524. Anabaptiſtæ, duce Balthaſſare Parimentano, propterea tamquam hæretico Viennæ in Auſtria combuſto, ſubſcripſerunt. Hi enim nulla habita ratione Baptiſmi in infantia recepti, adultos iterum baptizabant dicti propterea *Anabaptiſtæ*, ideſt, *Rebaptizatores*. Tales ſunt quoque Sociniani in Tranſilvania, qui anno 1568. referente Bellarmino, contra Baptiſmum parvulorum triginta ſex argumenta protulerunt. Quorum præcipuum erat, quod cum parvuli ſint incapaces inſtructionis, & fidei, ſunt etiam incapaces Baptiſmi.

Secundum excitavit Fidus in Africa Epiſcopus; qui, an liceret infantes baptizare ante octavum diem, ſubdubitare cœpit; dubiumque hoc Patribus, anno 257. Carthagine congregatis ad Concilium propoſuit. Tertullianus, ineunte ſeculo tertio, auctor erat, ut infantium Baptiſmus differretur, donec rationis compotes eſſent, ut ex libro ejus de Baptiſmo conjicitur. Gregorius Nazianzenus optabat, ut ante triennium pueri non offerrentur Baptiſmo, niſi in mortis periculo. Eraſmus demum viſus eſt in eam propendere opinionem, quæ parvulos, niſi urgeat neceſſitas, arcet a Baptiſmo: addens, quod ſi baptizati in infantia, cum ad rationis uſum pervenerint, & Chriſtianæ Religionis profeſſionem, ſuo nomine a ſuſceptoribus factam, confirmare noluerint, proprio arbitrio ſint permittendi. Quid tamen Catholica ſentiat fides, ſequentibus exponemus.

§. II.

Reſolutio contra Anabaptiſtas.

II. DIco. Parvuli capaces Baptiſmi ſunt, & Baptiſmus illis collatus validus eſt; eiſque confert gratiam, & originalis peccati remiſſionem. Ita contra Anabaptiſtas ſtatuit Tridentinum, Seſſ. 7. de Bapt. Can. 12. *Si quis dixerit, neminem eſſe Baptizandum, niſi in ea ætate, qua Chriſtus baptizatus eſt, vel in ipſo mortis articulo, anathema ſit.* Can. 13. *Si quis dixerit, parvulos, eo quod actum credendi non habeant, ſuſcepto Baptiſmo inter fideles computandos non eſſe; ac propterea cum ad annos diſcretionis pervenerint, eſſe rebaptizandos; aut præſtare omitti eorum Baptiſma, quam eos non actu proprio Credentes baptizari in ſola fide Eccleſiæ; anathema ſit.* Et Can. 14. contra Eraſmum: *Si quis* (inquit) *dixerit, hujuſmodi parvulos baptizatos, dum adoleverint, interrogandos eſſe, an ratum habere velint, quod Patrini eorum nomine, dum baptizarentur, polliciti ſunt; & ubi ſe nolle reſponderint, ſuo eſſe arbitrio relinquendos: nec alia interim pœna ad Chriſtianam vitam cogendos, niſi ut ab Euchariſtiæ, aliorumque Sacramentorum perceptione arceantur, donec reſipiſcant; anathema ſit.*

III. Probatur autem hujus dogmatis veritas ſic. Pueri capaces ſunt Regni Cælorum dicente Chriſto, Lucæ 18. v. 16. *Sinite pueros venire ad me, & nolite vetare eos; talium eſt enim regnum Dei*: at ſi non eſſent capaces Baptiſmi, & remiſſionis peccati originalis, non eſſent capaces regni Cælorum, ſecundum aliud Chriſti dictum Joann. 3. v. 5. *Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non poteſt introire in regnum Dei.* Solus enim Baptiſmus eſt, quo velut janua Cælum peccato clauſum nobis aperitur; ergo &c.

Et confirmatur. In Lege veteri circumcidebantur etiam infantes, & in Circumciſione ab originali mundabantur: quamvis tunc actum fidei habere non poſſent; ergo in Lege nova poſſunt baptizari. Conſ. prob. Tum quia. Circumciſio figura erat Baptiſmi. Tum quia; infantes Chriſtianorum deterioris eſſent conditionis infantibus Judæorum; ſi pro his datum eſſet remedium, pro illis non.

IV. Probatur ſecundo, ex praxi Apoſtolorum. Nam *Act.* 16. *verſ.* 15. Lydia dicitur baptizata, & domus ejus, ibid. *verſ.* 33. Cuſtos carceris baptizatus eſt, & omnis domus ejus. Et Paulus 3. Cor. 1. verſ. 16. *Baptizavi* (inquit) *& Stephanæ domum*; ſed in familiis regulariter ſunt parvuli, ergo &c.

Traditio quoque id ſemper docuit. S. Cyprianus, *Epiſt.* 59. ad Fidum, quam ſcripſit nomine Patrum in Concilio congregatorum ſuper hac re, agit: *Quantum vero ad cauſam infantium pertinet, quos dixiſti intra ſecundum, vel tertium diem, quo nati ſint, conſtitutos baptizari non oportere, & conſiderandam eſſe legem Circumciſionis antiquæ: ut intra octavum diem eum, qui natus eſt, baptizandum, & ſanctificandum non putares: longe aliud in Concilio noſtro omnibus viſum eſt. In hoc enim quod tu putabas eſſe faciendum nemo conſenſit: ſed univerſi potius judicavimus, nulli hominum nato miſericordiam Dei, & gratiam denegandam.* Et poſt multa Fidum urget hoc argumento: *Porro autem ſi etiam graviſſimis delictoribus, & in Deum multum ante peccantibus, cum poſtea crediderint remiſſa peccatorum datur; & a Baptiſmo, atque a gratia nemo prohibetur: quanto magis prohiberi non debet infans, qui recens natus nihil peccavit; niſi quod ſecundum Adam carnaliter natus, contagium mortis antiquæ prima nativitate contraxit, qui ad remiſſam peccatorum accipiendam, hoc ipſo facilius accedit, quod illi remittuntur, non propria, ſed aliena peccata?* Et concludit, ſententiam ſuam & Concilii eſſe, infantes in primo nativitatis ſuæ ortu plorantes, ac flentes nihil aliud facere, quam deprecari, ut ſtatim Baptiſmatis gratia liberentur.

V. Hanc Cypriani Epiſtolam referens S. Auguſt. *Epiſt.* 28. modo 166. *ad Hieronymum, c.* 8. ait: *Beatus quidem Cyprianus non aliquod decretum condens novum, ſed Eccleſiæ fidem firmiſſimam ſervans, ad corrigendum eos, qui putabant ante octavam diem nativitatis non eſſe parvulum baptizandum .... mox natum rite baptizari poſſe cum ſuis quibuſdam Coepiſcopis cenſuit.* Quam eſſe Apoſtolicam Traditionem docet, *l.* 10. *de Geneſ. ad litt. cap.* his verbis: *Conſuetudo tamen matris Eccleſiæ in baptizandis parvulis nequaquam ſpernenda eſt, neque ullo modo ſuperflua deputanda, nec omnino credenda niſi Apoſtolica eſſet Traditio. Habet enim & illa parva ætas magnum teſtimonii pondus, quæ prima pro Chriſto meruit ſanguinem fundere.* Quæ conſuetudo radices adeo altas fixerat ſeculo quinto, ut Pelagiani ipſi, qui pueros naſci peccato originali maculatos inficiabantur, eos baptizari voluerint, & de facto baptizarent; ut per Baptiſmum pateret eis aditus in regnum Cælorum.

VI. Ratio S. Thomæ, *in* 4. *diſt.* 5. *q.* 3. *art.* 1. *q.* 1. talis: *Diverſi ſtatus mundi comparantur diverſis ætatibus unius hominis ſicut Auguſtinus dicit in lib.* 83. *Quæſt.* (q. 53. & 18.) *Unde ſicut nullus ſtatus mundi fuit, in quo eſſet humano generi præcluſa via ſalutis: ita nulla ætas hominis unius eſt, in qua ſibi via ſalutis præcludatur. Unde cum in pueris ſit peccatum originale, per quod a conſecutione æternæ ſalutis impediuntur; oportet, quod eis adhiberi poſſit aliquod remedium ad removendum prædictum impedimentum: hoc autem eſt Baptiſmus. Unde divinæ miſericordiæ contradicit, qui negat, Baptiſmum parvulis poſſe exhiberi. Et propter hoc hæreticum eſt hoc dicere.*

VII. Ex his infertur, parvulos ante uſum rationis baptizare ſatius eſſe, quam uſum rationis expectare. Primo: quia parvuli per Baptiſmum præveniunt, ne repentinis caſibus obrepti, perpetuo pereant; ſicque eorum ſalus in tuto ponitur. Secundo: quia ſic armantur contra Dæmones. Tertio: quia, ut ait S. Thom. 3. *p. q.* 68. *art.* 9. ſic a pueritia nutriti in his, quæ Chriſtianæ vitæ ſunt, firmius in ea perſeverant, ſecundum illud Proverb. 22. *Adoleſcens juxta viam ſuam etiam cum ſenuerit, non recedet ab ea.* Quam rationem aſſignat Dionyſius, *c. ult. Eccl. Hierarch.*

Nec refert, quod Fidus, Tertullianus, & Nazianzenus, & aliqui alii oppoſitum ſenſerint. Nam in primis dico, quod Fidi opinio ſuo, & Carthaginenſis Concilii nomine a Cypriano ſupra relato reprobata fuit: Tertulliani etiam, & Nazianzeni conſilium Eccleſia non probavit, neque alii Patres amplexi ſunt. Non enim tanti ſunt fructus, quos præfati Patres ex Baptiſmi dilatione ſperarunt; quanta ſunt pericula, quæ infantibus ex tali dilatione poſſunt timeri.

§. III.

Anabaptiſtarum, & aliorum Rationes.

VIII. OBjiciunt primo. In eo, qui baptizatur, requiritur intentio ſuſcipiendi ſacramentum; ſed hanc habere non poſſunt pueri uſu rationis carentes; ergo &c.

Reſpondeo cum S. Thom. 3. *p. quæſt.* 68. *art.* 9. *ad* 1. ad ſuſcipiendum Baptiſmum requiri intentionem, ſive propriam, ſive alienam; parvuli autem eſto non ſuſcipiant Baptiſmum intentione propria, immo quandoque contranitantur, & plorent: ſuſcipiunt tamen intentione aliorum, a quibus offeruntur, & Eccleſiæ eorum matris. Nam (inquit S. Thom.) *Regeneratio ſpiritualis, quæ fit per Baptiſmum, eſt quodammodo ſimilis nativitati carnali, quantum ad hoc: quod ſicut pueri in maternis conſtituti non per ſe ipſos nutrimentum accipiunt, ſed ex nutrimento matris ſuſtentantur: ita etiam pueri nondum habentes uſum rationis, quaſi in utero matris Eccleſiæ conſtituti, non per ſe ipſos, ſed per actum Eccleſiæ ſalutem ſuſcipiunt. Unde Auguſtinus dicit*, in lib. 1. de Peccat. merit. & remiſs. c. 25. *Mater Eccleſia os maternum parvulis præbet, ut ſacris myſteriis imbuantur; quia nondum poſſunt corde proprio credere ad juſtitiam, nec ore proprio confiteri ad ſalutem.*

IX. Objiciunt ſecundo. Ad Baptiſmum rite ſuſcipiendum duo requiruntur ex præcepto Chriſti. Primum, Catechiſmus, & doctrina, Matth. ult. *Docete omnes Gentes baptizantes eos &c.* Secundum, Fides, Marci ultimo, v. 16. *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, ſalvus erit; qui vero non crediderit, condemnabitur.* At parvuli nec doctrinæ, nec fidei ſunt capaces; ergo non Baptiſmi.

X. Non deſunt ex modernis hæreticis, præſertim Lutheranis, qui ex ſuo magiſtro Luthero aſſerant, parvulis in puncto, quo Baptiſmum recipiunt, divinitus uſum rationis concedi, ut credant, & velint; & hac fide, & voluntate valide baptizari. A qua opinione non abhorret Calvinus, *l.* 14. *Inſt. c.* 16. §. 18. dicens, non ſatis tutum eſſet: *Hoc adimere Domino, ne ſe illis quoquo modo exhibere cognoſcendum queat:* quod repetit, §. 19. Quinis aliquam ſui cognitionem a Deo infantibus dum baptizantur infundi, non abnuit Calvinus. Quamvis poſtea aſſerat, non per hanc fidem, ſeu cognitionem infantes juſtificari; ſed ex pacto, & promiſſione Dei, ut ſupra vidimus.

Hoc tamen gratis fingunt. De tali enim uſu rationis, ſeu cognitionis acceleratione in pueris, dum baptizantur, nihil legitur in Scripturis, nihil ex Traditione, & Patribus, qui potius aſſerunt, parvulos baptizandos, etiamſi proprio actu nec velint, nec credant. Reſiſtit quoque experientia: videmus enim pueros, dum abluuntur, contraniti, plorare, & ſigna renuentis dare. Si ergo rationis uſum tunc haberent, concludere deberemus, illis deeſſe Baptiſmi ſuſcipiendi, & credendi voluntatem, conſequenter invalide baptizari.

XI. Directe ergo reſpondeo cum Sancto Thoma citato, ad 2. *Quod ſicut Auguſtinus ſcribens Bonifacio* (lib. 1. contra duas Epiſtolas Pelagianor. cap. 22.) *dicit*: In Eccleſia Salvatoris parvuli per alios credunt, ſicut ex aliis, quæ in Baptiſmo remittuntur, peccata traxerunt. *Nec impeditur eorum ſalus, ſi parentes ſint infideles: quia ſicut idem Auguſtinus dicit eidem Bonifacio ſcribens* (Epiſtola 23. modo 98.) Offeruntur parvuli ad percipiendam ſpiritualem gratiam, non tam ab eis, quorum geſtantur manibus (quamvis & ab ipſis, ſi & ipſi boni fideles ſint) quam ab univerſa ſocietate Sanctorum, atque fidelium. Ab omnibus namque offerri recte intelliguntur, quibus placet, quod offerantur, & quorum charitate ad communionem Sancti Spiritus adjunguntur: *Infidelitas autem propriorum parentum, etiamſi eos, poſt Baptiſmum, Dæmoniorum Sacrificiis imbuere conentur, pueris non nocet; quia, ut Auguſtinus ibidem dicit*, Puer ſemel generatus per aliorum carnalem voluptatem, cum ſemel regeneratus fuerit per aliorum ſpiritualem voluntatem, deinceps non poteſt vinculo alienæ iniquitatis obſtringi, cui nulla ſua voluntate conſentit. *Secundum illud Ezechiel.* 18. Sicut anima patris mea eſt, ita etiam filii. Anima, quæ peccaverit, ipſa morietur. Sed ideo ex Adam traxit, quod ſacramenti illius gratia ſolveretur, quia nondum erat anima ſeparatim vivens: *Fides autem unius, immo totius Eccleſiæ parvulo prodeſt per operationem Spiritus Sancti, qui unit Eccleſiam, & bona unius alteri communicat.* Hæc S. Thomæ, & S. Auguſtini doctrina in hac materia præ oculis habenda eſt.

Ad id vero, quod additur, de doctrina, reſpondet S. Thom. ibi, ad 3. *Quod ſicut puer cum baptizatur, non per ſeipſum, ſed per alios credit; ita non per ſe ipſum, ſed per alios interrogatur: & interroganti confitentur fidem Eccleſiæ in perſona pueri, qui huic fidei aggregatur per fidei ſacramentum. Conſcientiam autem bonam conſequitur puer etiam in ſe ipſo; non quidem actu, ſed habitu per gratiam juſtificantem.* Ex quibus infertur, quod ſicut, ut per generationem carnalem ex Adamo contrahant pueri peccatum originale, non requiritur conſenſus ipſorum; ſed ſat eſt conſenſus præſtitus ab Adamo, cum quo initum fuit pactum: ita ad regenerationem ſpiritualem in Chriſto, non requireretur voluntas, aut fides ipſorum; ſed ſat erit voluntas Chriſti, cum quo Deus pactum iniit. Alioquin plus valeret Adæ peccatum, quam Chriſti meritum: ſi illud poſſet pueros inficere, iſtud autem non poſſet illos ab infectione mundare. Nec verum eſſet dictum Apoſtoli, Rom. 5. v. 18. *Sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem: ſic & per unius juſtitiam in omnes homines in juſtificationem vitæ.* Et v. 20. *Ubi autem abundavit delictum; ſuperabundavit gratia.*

XII. Ad verba autem Chriſti allata, reſpondeo cum D. Thom. *in* 4. *diſt.* 5. *cap.* 3. *art.* 1. *q.* 1. *ad* 1. referenda eſſe *Ad illos tantum, qui per doctrinam Apoſtolorum inducendi erant, de quibus prædixerat, prædicate Evangelium omni creaturæ: nulli enim eorum, quibus Evangelium prædicandum erat, Baptiſmus dari debebat, niſi crederet* —— Vel etiam dico, quod eſto illis verbis præcipiatur utrumque, cum fieri poteſt; non præcipitur tamen, ut alterum omittatur, cum unum fieri non poteſt. Sicut ergo licet Gentilis jam moriturus, defectu aquæ baptizari non poſſit; non prohibetur tamen edoceri fidem Chriſtianam: ſic licet pueri non poſſint edoceri fidem Chriſtianam, non tamen prohibentur baptizari.

XIII. Objiciunt tertio. Iniquum videtur inſciis, & ratione deſtitutis parvulis per Baptiſmum jugum imponere, quod cum adoleverint, velint, nolint portare debeant: æquitati enim contrarium eſt, ut quis inſcius, & mentis inops debitum contrahat. Hoc videtur eſſe Eraſmi argumentum.

Reſpondeo, equidem iniquum fore, inſcio, ac mentis impoti jugum imponere; quod cum ſui compos factus eſſet, portare non teneretur. At cum homo, poſt promulgatum Evangelium, teneatur Chriſti jugum ſubire; non eſt iniquum, quod ei adhuc puero imponatur; ut ſic etiam fructus, qui ex talis jugi portatione ſequitur, poſſit percipere. Hinc merito, ut ſupra retulimus, oppoſitum a Tridentino, *Seſſ.* 7. *de Bapt. can.* 14. anathemate damnatum eſt.

XIV. Objiciunt quarto. Saltem decentius eſt, ut quis fidem proprio, quam alieno nomine, propria quam aliena fide profiteatur; ergo decentius eſt, ut baptizentur adulti homines, quam parvuli. Eo maxime, quod cum Baptiſmo homo fiat particeps communionis divinorum; divinis communicare poſſunt adulti, non parvuli.

Reſpondeo, neg. ant. Ut enim ait S. Auguſt. ſerm. 14. de Verbis Apoſt. (modo 299.) *Decet, ut ad aliena verba ſanentur, qui ad factum alienum vulnerantur.*

Ad id, quod additur, reſpondeo cum S. Thom. in 4. diſt. 4. q. 3. art. 1. q. 1. ad 3. *Quod ſicut ille, qui adſcribitur ad militiam, non oportet, quod ſtatim in pugnam vadat; ſed quando opportunitas imminet; nec ille, qui in Baptiſmo adſcribitur ad divinas actiones, oportet, quod ſtatim ad eas admittatur, ſed quando tempus opportunum fuerit.*

XV. Demum objiciunt, verba illa, Joann. 3. *Niſi quis renatus fuerit &c.* non probare Baptiſmum eſſe dandum parvulis: ſicut verba illa, Joann. 6. *Niſi manducaveritis carnem Filii hominis &c.* non probant Euchariſtiam dandam eſſe parvulis.

Deinde proferunt exempla Sanctorum virorum; qui diu Baptiſma diſtulerunt, immo ad mortem: ut de Conſtantino Magno, qui, ſi fides Euſebio habenda eſt, Nicomediæ moriturus baptizatus eſt: ut de Valentiniano Juniore, qui ſubita præoccupatus morte Catechumenus e vivis exceſſit, de cujus funere orationem habuit S. Ambroſius.

Tertio exhibent exemplum Chriſti, qui anno triceſimo ætatis ſuæ baptizatus eſt.

XVI. Ad hæc tamen reſponſum eſt ſuperius. Ad primum *Dub.* 1. §. 2. *n.* 14. Ubi diſcrimen ſtatuimus inter Baptiſmum, qui eſt ad modum generationis, & Euchariſtiam, quæ eſt per modum nutritionis: quod ad illum non requiritur per ſe cooperatio ejus, qui generatur: bene tamen per ſe requiritur ad iſtam actus ejus, qui nutritur. Unde de Euchariſtia loquens dixit: *Niſi manducaveritis*, quaſi dirigens ſermonem ad adultos; de Baptiſmo vero dixit: *Niſi quis*, quaſi ad omnes, ſive adultos, ſive parvulos ſermonem dirigens.

Ad ſecundum, dictum eſt etiam ſupra, *Dub.* 2. §. 2. *num.* 8. non eſſe laudandam antiquam praxim differendi Baptiſma ad ætatem adultam, immo & ad mortem. Dato tamen, eos potuiſſe excuſari; excuſandi tamen non eſſent parentes puerorum Baptiſma differentes; quia eorum ſalutem manifeſto periculo expoſitam relinquebant, quod non valebat in adultis. Hi enim etſi non baptizati Baptiſmo aquæ, poterant per ardens Baptiſmi deſiderium ſalvari: ac interim per pietatis, & Pœnitentiæ opera ad Baptiſmum ſeſe diſponere.

Ad tertium, ibidem, *n.* 9. diſcrimen allatum eſt inter Chriſtum, & nos, ex S. Thom. *in* 4. *diſt.* 4. *q.* 3. *art.* 1. *q.* 1. *ad* 1. Qui etiam videri poteſt 3. *p. q.* 39. *art.* 3. Ubi *ad* 1. ex Nazianzeno, *Orat.* 40. *de Bapt.* dicit, quod *Chriſtus non eſt baptizatus, quaſi indigeret purgatione, nec quod aliquod ei immineret periculum, differendo Baptiſmum: ſed cuivis alii non in parvum redundat periculum, ſi exeat ex hac vita non indutus veſte incorruptionis, ſcilicet gratiæ.*

XVII. Si quæras: Quale ſit præceptum pueros baptizandi?

Reſpondeo. Quod ſi pueri ſint in periculo mortis conſtituti, lex generalis charitatis, qua tenetur ſubvenire proximo in extrema neceſſitate poſito, obligat nos ad eos baptizandos. Extra vero neceſſitatis caſum non invenio ullum præceptum naturale, aut divinum parvulos baptizandi ante rationis uſum. Non naturale: quia tale præceptum fundari debet in periculo, ne pueri moriantur ſine Baptiſmo: hoc autem abſolute loquendo, non eſt periculum morale, quod peccator moriatur abſque ſacramento Pœnitentiæ; ergo ſicut ſtando in lege naturæ, abſolute poteſt peccator ſacramentum Pœnitentiæ differre; ita poterit pueris differri Baptiſma. Non etiam divinum: quia hoc non legitur in Scriptura, aut Patribus, nec colligitur ex Traditione.

Datur tamen præceptum Eccleſiaſticum, non quidem ſcriptum, ſed conſuetudine antiqua, & continuata Eccleſiæ firmatum. Unde eſto produci non poſſet aliquod jus ſcriptum imponens tale præceptum; ſi tamen quis nollet filios ſuos baptizari ante uſum rationis; & hoc quia exiſtimaret pueros eſſe incapaces Baptiſmi, eſſet hæreticus Anabaptiſta: ſi tamen credens eos eſſe capaces, vel ex negligentia, vel alio titulo differret, ſcandalum pareret apud fideles. Ex quo ſequitur, fideles cenſere, dari obligationem baptizandi filios Chriſtianorum ante uſum rationis; ideoque ſi parentes ſint negligentes, vel inviti, a Paſtoribus Eccleſiæ debent corrigi: immo & cogi ad pueros baptizandos, etiamſi nolint.

D u b i u m IV.

An Parvuli in Materno Utero adhuc exiſtentes poſſint Baptizari.

§. I.

Reſolutio Dubii.

I. Dico. Parvuli in maternis uteris adhuc exiſtentes baptizari non poſſunt. Ita S. Auguſt. *Epiſtola* 57. (modo 187.) *ad Dardanum*, *c.* 9. Ubi rem iſtam tractans: *Nec renaſci* (inquit) *quiſquam poteſt, antequam natus ſit*. Cum ergo per Baptiſmum homo renaſcatur, & dum eſt in utero nondum ſit natus; dum eſt in utero baptizari non poteſt.

Ad exempla vero Joannis Baptiſtæ, & Jeremiæ, qui ſanctificati fuerunt in utero matris, dicit, *c.* 10. hoc factum fuiſſe ſpeciali Spiritus Sancti operatione: *Tamen illa ſanctificatio, qua efficimur & ſinguli templa Dei, & in unum omnes templum Dei, non eſt niſi renatorum, quod niſi nati homines eſſe non poſſunt.*

Quod ſi quiſquam dicit, jam eſſe natum hominem, etiam cum adhuc eſt in utero matris; teſtimoniumque adhibet ex Evangelio, quia dictum eſt ad Joſeph de prægnante Virgine Domini Matre: Quod enim in ea natum eſt, de Spiritu Sancto eſt.

Reſpondet: *Nunquid non huic nativitati accedit ſecunda nativitas? Alioquin non erit jam ſecunda; ſed tertia, Dominus autem cum hinc loqueretur;* Niſi quis (*inquit*) renatus fuerit denuo; *eam ſcilicet, computans primam nativitatem, quæ fit matre pariente, non concipiente, atque prægnante; quæ fit ex ea, non quæ fit in ea. Neque enim renatum dicimus hominem, quem mater peperit; tamquam iterum natus ſit, qui jam ſemel natus fuerat in utero: ſed illa nativitate non computata, quæ gravidam fecit, natus dicitur homo partu, ut poſſit renaſci ex aqua, & ſpiritu; ſecundum quam ex matre nativitatem, etiam ipſe Dominus in Bethlehem Juda dicitur natus. Si igitur homo regenerari per gratiam ſpiritus in utero poteſt, quoniam reſtat illi adhuc naſci; renaſcitur ergo antequam naſcitur quod fieri nullo modo poteſt.* Hæc, attente conſideranda, dicit S. Auguſtinus.

II. Hinc S. Thom. *3. p. q. 68. a. 11.* poſtquam prælaudatum Auguſtini teſtimonium indicavit, ratiocinatur ſic. De neceſſitate Baptiſmi eſt, ut corpus baptizandi aliquo modo abluatur, cum Baptiſmus ſit quædam ablutio: ſed corpus infantis antequam naſcatur ex utero, nullo modo poteſt ablui aqua; ergo &c. Min. prob. Si corpus infantis in utero poſſet aliquomodo ablui; maxime ablutione baptiſmali, qua corpus matris ablueretur, quæque ad filium in ventre exiſtentem perveniret: ſed hoc non poteſt; ergo corpus infantis antequam naſcatur ex utero, non poteſt aliquo modo ablui aqua. Min. prob. *Tum quia: anima pueri, ad cujus ſanctificationem ordinatur Baptiſmus, diſtincta eſt ab anima matris. Tum quia: corpus pueri animati jam eſt formatum, & per conſequens a corpore matris diſtinctum; ergo Baptiſmus, quo mater baptizatur, non redundat in prolem in utero matris exiſtentem.*

III. Aliter diſcurrit S. Thomas ibi, ex eodem S. Auguſtino, *lib. 6. contra Julian. cap.* 14. Si baptizata matre baptizaretur infans in utero ejus exiſtens, ſequeretur, quod matre gravida baptizata in mortis periculo, puer ex illa egrediens non deberet amplius baptizari; quia Baptiſmus, ut ſupra vidimus, iterari non poteſt: at baptizata matre, adhuc baptizatur puer ex utero natus; ergo &c. Verba Sancti Auguſtini ſunt: *Si ad matris corpus id, quod in ea concipitur, pertineret, ita ut ejus pars deputaretur; non baptizaretur infans, cujus mater baptizata eſt, aliquo mortis urgente periculo, cum eum geſtaret in utero. Nunc vero, cum etiam ipſe baptizatur, non utique bis baptizatus habebitur.*

IV. At aliam rationem indicat S. Thom. *in 4. diſt. 6. q. 1. art. 1.* his verbis: *Baptiſmus eſt actio hierarchica ſecundum Dionyſ.* (de Eccleſ. Hierarch. cap. 4.) *Unde per Miniſtros Eccleſiæ conferendus eſt, vel per eos, qui in neceſſitate vicem Miniſtrorum obtinent. Puer autem quamdiu eſt in utero matris exiſtens, non poteſt ſubjici operationi Miniſtrorum Eccleſiæ, nec eſt hominibus notus: & ideo baptizari non poteſt.*

§. II.

Contraria Diluuntur.

V. Objicitur primo. Efficacius eſt donum Chriſti ad ſalutem, quam peccatum Adæ ad damnationem, ut Apoſtolus dicit *Rom. 5.* ſed pueri in maternis uteris damnantur propter peccatum Adæ; ergo multo magis ſalvari poſſunt per donum Chriſti, quod fit per Baptiſmum.

Confirmatur. Nulli ſtatui hominum præcluditur via ſalutis ab eo, qui vult omnes homines ſalvos fieri: ſed ſi pueri, dum ſunt in utero matris, eſſent incapaces Baptiſmi, eis in illo ſtatu exiſtentibus præcluderetur via ſalutis; ergo &c.

VI. Reſpondeo, conc. præmiſſis, neg. conſeq. Si enim valeret hæc conſequentia, inferri etiam deberet: quod ſicut puer ſtatim, ac eſt conceptus, & animatus ſola actione generativa, nullo alio accedente contrahit peccatum originale: ita, ut eſſet efficacius donum Chriſti deberet illum ab originali ſtatim mundare, nullo adhibito exteriori remedio; & conſequenter etiam ſine Baptiſmo applicare matri. Et rurſus, quod ſicut omnes contrahunt per Adam damnationem, ita omnes per Chriſtum de facto ſalvarentur.

Dico ergo ex S. Thom. hoc, *art. 11. ad 1.* neg. iterum conſeq. Quod enim pueri, dum adhuc ſunt in utero matris, remedio ordinario Baptiſmi ſanctificari nequeant; non eſt ex defectu efficaciæ in dono Chriſti, ejuſque meritis (poteſt enim eos adhuc in utero exiſtentes, via extraordinaria, ſanctificare, ut de facto cum aliquibus fecit) ſed ex defectu ipſorum infantium, qui dum in utero ſunt, nondum capaces ſunt, ut ſibi applicetur tale donum. Quod cum debeat applicari actione Miniſtri Eccleſiæ, & homini, qui jam ſit humanæ Reipublicæ civis: puer autem, dum eſt in utero matris, nec ſubjiciatur actioni Miniſtri, nec ſit adhuc humanæ Reipublicæ civis; quia nondum prodiit in lucem; nec cum aliis hominibus vitam ducit: ideo incapax eſt, ut pro illo ſtatu ei applicetur Baptiſmi donum.

VII. Ad Confirm. eodem modo dico cum S. Thom. in 4. diſt. 6. q. 1. art. 1. q. 1. ad 1. *Quod non eſt ex defectu divinæ miſericordiæ, quod in maternis uteris exiſtentibus remedium non exhibetur; ſed quia non ſunt capaces illius remedii, per quod ſecundum legem communem, participes Paſſionis ejus efficiuntur, a qua eſt remiſſio peccatorum; qui non poſſunt ſubjici operationi Miniſtrorum Eccleſiæ, per quos talia remedia miniſtrantur.*

VIII. Objicitur ſecundo. Puer in utero matris eſt aliquid matris: ſed baptizata matre baptizatur quidquid eſt matris; ergo &c.

Reſpondeo cum eodem S. Thom. citato, *art. 11. ad 2.* diſt. min. quidquid eſt matris, tamquam pars corporis ejus, conc. min. Tamquam corpus ab ea diſtinctum, & ſolum cum ea colligatum, nego min. Baptizata ergo matre, baptizatur quidquid eſt ejus per continuationem, & unionem partis naturalis ad totum, cujus anima vivit. Puer autem in utero matris eſt aliquid ejus, non per continuationem, ſicut pars cum toto; ſed ſicut totum ab ea diſtinctum, diſtincta anima vivens, & ſolum cum ea colligatum: & ideo non ſequitur, quod baptizata matre baptizetur. Unde in 4. ſent. loco citato ad 2. *Puer* (inquit) *in materno utero exiſtens, quamvis ſit conjunctus matri, ſecundum corpus, quod ab ipſa traxit; tamen eſt omnino diſtinctus ſecundum animam rationalem, quam ab extrinſeco habet: & ideo ſecundum corporalem immutationem matris, immutatur corporaliter; ſed non oportet, quod ſanctificata matre per Baptiſmum, ſpiritualiter ſanctificetur.*

Ex hoc ſolvitur inſtantia fieri ſolita: Cur ſi eodem cibo, quo nutritur mater nutritur & infans, dum in ejus utero manet; non itidem eodem Baptiſmo, quo baptizatur mater, baptizetur & filius?

Reſpondeo enim, ideo eodem cibo, quo alitur mater ali etiam filium; quia corpus, quod ex ea traxit, dum in ejus utero manet, eſt cum corpore matris colligatum: & ideo tranſmutata corporaliter matre, corpus filii tranſmutatur. Ut autem poſſet Baptiſmo matris baptizari filius, deberet anima pueri eſſe unita, & colligata animæ matris, & eſſe aliquid animæ matris. Cum ergo anima pueri, nec ſit anima matris, nec aliquid pertinens ad animam matris, quomodo, dum baptizatur mater, dicendo: *Ego te baptizo*, baptizabitur filius, qui eſt perſona a matre diſtincta? Addo ex ſupradictis: quod ſi baptizata matre, baptizaretur infans, quem geſtat in utero; infans ille poſtea natus, non poſſet baptizari, alias bis baptizaretur. Non ergo infans poteſt baptizari, dum baptizatur mater, quia diverſa perſona a matre eſt; ideoque deſignari non poteſt per ly *te baptizo*: applicato matri, nec poteſt baptizari Baptiſmo proprio, quia ut vidimus non poteſt ablui aqua, ſicut neque poteſt cibo proprio nutriri. Igitur nullo modo baptizari poteſt.

X. Objicies tertio. Impium videtur dicere, hominem abſque ſua culpa eſſe in tali ſtatu, in quo ſi moriatur, abſque ſuo demerito neceſſario damnetur: ſed ſi pueri in utero eſſent incapaces Baptiſmi, dum in tali ſtatu morerentur, infallibiliter abſque ſua culpa damnarentur, neque pro illis ullum eſſet remedium; ergo &c.

XI. Reſpondeo, neg. abſolute min. Nam pueri in utero matris eſto ſint abſque ſua culpa actuali; non tamen ſine culpa originali, quæ illis fuit voluntaria, eſto non propria, aliena tamen voluntate, nempe, Capitis: *In quo omnes peccaverunt* ut ait Paulus, *Roman. 5. verſ.* 12. Unde S. Auguſt. *lib. de Corrept. & gratia, c. 6.* ait: *Peccata quidem iſta originalia ideo dicuntur aliena, quod ea ſinguli de parentibus trahunt: ſed non ſine cauſa dicuntur & noſtra, quia in illo uno omnes, ſicut dicit Apoſtolus, peccaverunt.* Sicut ergo hac ratione pueri ſunt filii iræ, & ita objectum juſtæ indignationis Dei: ita poteſt, abſque injuria, in illo ſtatu poſitos relinquere abſque remedio ordinario ad ſalutem, ſi in tali ſtatu moriantur. Sicut enim iis, quibus concedit naſci, Baptiſmo ablui, miſericordiam facit; ita eis, quos tali miſericordia privat, injuriam non facit. Cur enim quibuſdam concedat, aliis non; noli judicare, ſi non vis errare, ſed dic: Dominus eſt.

XII. Objicies quarto. Non eſt aſſignabilis locus, ad quem perducatur infans in utero matris ſine Baptiſmo mortuus. Nam in Cælum ſine Baptiſmo, vel ullo remedio Chriſti, quamvis Calvinus ſupra refutatus aſſerat de pueris fidelium, Pelagiani ipſi non admittebant. In Infernum detrudi abſque demerito proprio, nimis eſſet crudele. In tertium autem locum, voluntarium eſſet aſſerere: cum nullus detur locus poſt hanc vitam, niſi, vel Cælum, vel ſupplicii æterni Barathrum.

XIII. Hæc objectio difficultatem tangit, quæ hujus loci non eſt. Dico ergo breviter. Pelagius, ut refert S. Auguſtinus eſto negaret, peccatum originale contrahi a parvulis; aſſerebat tamen; ſi Baptiſmo inexpiati decederent, ad regnum cælorum perduci non poſſe, ſecundum Domini ſententiam: *Niſi quis renatus fuerit, &c.* Quo autem adducerentur; ſe ignora-

re fatebatur. Unde hæc Pelagii verba erant (apud Auguſt. lib. de Peccato origin. cap. 21.) *Sine Baptiſmo parvuli morientes quo non eant, ſcio: quo eant, neſcio.*

S. Auguſtinus autem perpetuus eſt in ea opinione, quod pueri decedentes ſine Baptiſmo, mittantur in gehennam ignis; ibique torqueantur pœna non ſolum damni ſed etiam pœna ſenſus mitiſſima tamen. Ita, *lib. 1. de de Peccat. meritis, cap. 28. lib. 3. Oper. imperf. contra Julian. cap. 97.* & alibi locum medium, quem vocamus Limbum puerorum, rejiciens, utpote hominum ſimplicium excogitatum, nec unquam in Sacris Litteris indicatum. Quæ Auguſtini opinio Conciliorum, & Patrum auctoritatibas roboratur, ut videre eſt apud Noris, *in Vindiciis Auguſtinianis, cap. 1. §. 5.*

Communior tamen ſententia eſt, hujuſmodi pueros, ſine Baptiſmo decedentes, mitti in Limbum dictum puerorum; qui, ut ait S. Thomas, *in 3. diſt. 22. qu. 2. art. 1. qu. 2.* eſt locus ſupra infernum damnatorum, & infra Purgatorium: *In quo ſunt tenebræ propter carentiam divinæ viſionis, & propter carentiam gratiæ; ſed non eſt ibi ulla pæna ſenſibilis.* Ibique hujuſmodi pueri in æternum manebunt; non autem, ut aliqui commenti ſunt, terras iſtas poſt univerſalem reſurrectionem obtinebunt, in eis naturali quadam felicitate fruituri. Hæc ſufficiant. Totam enim hanc controverſiam fuſe tractavimus, *Tom. 1. in 1. par. qu. 10. De Effect. peccat. orig. dub.* 3. per totum, quo Studioſum remitto.

XIV. Notat tandem Sanctus Thomas, *3. par. qu. 68. art. 11. citato ad* 3. quod cum *Non ſint facienda mala, ut veniant bona*; ut dicitur, Roman. 3. *Non debet homo occidere matrem, ut baptizet puerum. Si tamen mater mortua fuerit, vivente prole in utero, debet aperiri, ut puer baptizetur.*

XV. Notat etiam ibi, ad 4. *Quod expectanda eſt totalis egreſſio pueri ex utero ad Baptiſmum, niſi mors immineat. Si tamen primo caput egrediatur, in quo fundantur omnes ſenſus, debet baptizari periculo imminente; & non eſt poſtea rebaptizandus, ſi eum perfecte naſci contigerit. Et videtur idem faciendum, quacumque alia pars egrediatur, periculo imminente. Quia tamen in nulla exteriorum partium integritas vitæ ita conſiſtit, ſicut in capite; videtur quibuſdam, quod propter dubium, quacumque alia parte corporis ablata, puer poſt perfectam nativitatem ſit baptizandus ſub hac forma: Si non es baptizatus, ego te baptizo.* Idem dicit *in 4. diſt. 6. qu. 1. art. 2. qu. 1. ad 3.* & & nos aliqua tetigimus.

D u b i u m V.

An Parvuli Infidelium ſint invitis Parentibus Baptizandi?

§. I.

Certa Præmittuntur.

I. Celebris eſt controverſia inter Diſcipulos S. Thomæ, & Scoti: an filii infidelium poſſint licite invitis Parentibus baptizari; his affirmantibus, illi vero cum Sancto Thoma, *3. par. qu. 68. art.* 10. & *2. 2. qu. 10. art.* 12. negantibus. In hoc, ut certa ab incertis ſeparentur.

II. Suppono primo, ut certum apud omnes: Baptiſma collatum parvulis infidelium, etiam invitis Parentibus, validum eſſe; dummodo ſit collatum cum omnibus requiſitis ad valorem, & eſſentiam Baptiſmi.

III. Suppono ſecundo, ut certum, pueros parentum infidelium, qui directe ſunt ſubditi poteſtati ſpirituali Eccleſiæ, ſicut ſunt illi, qui cum ſint baptizati, per apoſtaſiam defecerunt ad Judaiſmum, ſeu ad Maumetaniſmum, aut alias Sectas, poſſe invitis etiam parentibus baptizari. Et ratio eſt. Quia ſicut poteſt Eccleſia parentes ad fidem ſervandam cogere, ac pertinaces etiam morte punire: ita poteſt eos privare poteſtate paterna, quam habent in filios, eoſque etiam ante rationis uſum, ipſis etiam invitis, baptizare. Porro ſi Eccleſia ſuo utens jure, talium parentum filios, ipſis invitis, baptizaret, non deberet eos relinquere ſub cura parentum; alioquin remanerent expoſiti periculo apoſtaſiæ: ſed deberet eos apud ſe retinere, eoſque alere, & educare.

IV. Quæſtio ergo procedit de filiis infidelium, qui nec ſunt, nec fuerunt Eccleſiæ ſubditi. Hi autem in duplici ſunt differentia. Vel enim tales infideles ſunt mancipia Chriſtianorum; quia vel capti in bello, vel empti. Vel, licet civiliter ſubjecti ſint Principibus Chriſtianis; tamen potiuntur libertate ſua, & vivunt tamquam accolæ in urbibus Chriſtianorum, ſicut ſunt Hebræi, & Turcæ in aliquibus Chriſtianorum urbibus.

V. Hinc ſuppono tertio: filios infidelium, qui ſunt mancipia Chriſtianorum, licite poſſe invitis parentibus baptizari; cum mancipia, eorumque filii ſint totaliter ſub dominio, ac poteſtate domini; & abſque injuria ſpoliari poſſunt jure retinendi filios ſub ſua poteſtate, eoſque educandi; ſicut etiam, ipſis invitis, poſſunt a domino eorum filii vendi. Poſito tamen quod Dominus eos baptizet, cavere debet, ut ſupra, a periculo apoſtaſiæ; ideoque illos ante uſum rationis a parentum cura eripere. Nam relicti uſque ad rationis uſum ſub cura eorum, vix periculum apoſtaſiæ poſſent evadere. Quæſtio igitur procedit de filis infidelium Principibus Chriſtianis ſola ſervitute civili, & politica ſubditorum.

Et procedit quæſtio de filiis talium infidelium, antequam rationis uſum attigerint. Nam certum eſt, quod pueri cum primo rationis uſum attigerunt *Quantum ad ea, quæ ſunt juris divini, vel naturalis incipiunt ſuæ poteſtatis eſſe; & ideo propria voluntate invitis parentibus poſſunt Baptiſmum ſuſcipere, ſicut & Matrimonium contrahere: & ideo tales licite moneri poſſunt, & induci ad ſuſcipiendum Baptiſmum.* Ita Sanctus Thomas, *3. par. qu. 68. art.* 10. His ſuppoſitis.

§. II.

Reſolutio Dubii.

VI. Dico. Filii infidelium Principibus Chriſtianis civiliter tantum, & politice ſubditorum, non poſſunt, invitis parentibus, ante uſum rationis licite baptizari, niſi imminente mortis periculo. Duas habet partes hoc Aſſertum. Et quidem ſecunda pars non controvertitur. Nam poſito puero in imminenti periculo mortis; de ejus ſalute æterna deſperatum eſſet, niſi Baptiſmo ei conſuleretur. Tum quia: in tali caſu mors potius eripit puerum a parentibus, quam Miniſter Baptiſmi; ergo in tali circumſtantia, etiam invitis parentibus, licite poteſt baptizari.

VII. Prior ergo pars prob. primo a S. Thoma, *2. 2. qu. 10. art. 12.* ſic: Licitum non eſt agere contra Eccleſiæ conſuetudinem: ſed baptizare filios infidelium ante uſum rationis, invitis parentibus, eſt contra Eccleſiæ conſuetudinem; ergo non licet &c. Maj. probat S. Doctor, his verbis: *Maximam habet auctoritatem Eccleſiæ conſuetudo, quæ ſemper eſt in omnibus æmulanda: quia & ipſa Doctrina Catholicorum Doctorum ab Eccleſia auctoritatem habet. Unde magis ſtandum eſt auctoritati Eccleſiæ, quam auctoritati, vel Auguſtini, vel Hieronymi, vel cujuſcumque Doctoris.* Minorem vero probans, ait: *Hoc autem Eccleſiæ uſus nunquam habuit, quod Judæorum filii invitis parentibus baptizarentur, quamvis fuerint retroactis temporibus multi Catholici Principes potentiſſimi, ut Conſtantinus, Theodoſius; quibus familiares fuerunt ſanctiſſimi Epicopi, ut Silveſter Conſtantino, & Ambroſius Theodoſio: qui nullo modo prætermiſiſſent ab eis impetrare, ſi hoc eſſet conſonum rationi. Et ideo periculoſum videtur hanc aſſertionem de novo inducere; ne præter conſuetudinem in Eccleſia hactenus obſervatam, Judæorum filii invitis parentibus baptizentur.* Hac eadem ratione utitur, *Quodlib. 2. art.* 7. Quod autem dicit de filiis Judæorum, pari ratione dicendum eſt de filiis aliorum infidelium non baptizatorum.

VIII. Secundo probat. Filii talium parentum, vel ſic, ipſis invitis, baptizantur, ut per vim auferantur a cura, & ſubjectione parentum; vel, ut relinquantur ſub cura, & ſubjectione illorum. Si primum: fit injuria parentibus, quorum curæ jus naturale commiſit filios, quamdiu ſibi providere non poſſunt; ergo violaretur juſtitia naturalis, ſi eis invitis, eriperentur, non minus, ac ſi, domino invito, aliquod ſuum eriperetur, etiamſi hoc fieret ad bonum finem: non enim ſunt facienda mala, ut veniant bona: *Filii enim* (inquit S. Thom. citatus) *naturaliter eſt aliquid patris. Et primo quidem a parentibus non diſtinguitur ſecundum corpus, quamdiu in matris utero continetur: poſtmodum vero, poſtquam ab utero egreditur, antequam uſum liberi arbitrii habeat, continetur ſub parentum cura, ſicut ſub quodam ſpirituali utero; quamdiu enim uſum rationis non habet puer, non differt ab animali irrationali. Unde ſicut bos, vel equus eſt alicujus, ut utatur eo cum voluerit, ſecundum jus civile, ſicut proprio inſtrumento: ita de jure naturali eſt, quod filius, antequam habeat uſum rationis, ſit ſub cura patris. Unde contra juſtitiam naturalem eſſet, ſi puer antequam habet uſum rationis, a cura parentum ſubtrahatur; vel de eo aliquid ordinetur, invitis parentibus.*

Si vero ſecundum: fit injuria Baptiſmo, & religioni Chriſti. Siquidem eſt moraliter impoſſibile, filios invitis parentibus baptizandos, ſub eorum cura in fide Chriſtiana educari, potius quam eorum erroribus imbui, ac a fide ſuſcepta non deviare, cum ad uſum rationis devenerint. Unde S. Thom. ait: *Cum ad ætatem perfectam devenirent, de facili poſſent a parentibus induci, ut relinquerent, quod ignorantes ſuſceperunt.* Et, ut ait 3. par. qu. 68. art. 10. *De facili ad infidelitatem redirent, propter naturalem affectum ad parentes.*

IX. Confirmatur. Idem, proportionaliter, jus habet Eccleſia baptizandi filios infidelium ante uſum rationis, quod habet baptizandi, & trahendi ad fidem quoſcumque infideles etiam adultos: ſed Eccleſia non accepit a Chriſto jus, & poteſtatem cogendi infideles adultos ad fidem, eoſque invitos baptizandi; ſed potius ſervandi ordinem naturalis juſtitiæ, illos alliciendo, & perſuadendo, juxta illa Chriſti verba: *Docete omnes Gentes*: non autem ordinem naturalis juſtitiæ pervertendi, cogendo videlicet illos vi armorum ad Baptiſmum; ergo pariter non accepit a Chriſto jus & poteſtatem, per vim auferendi filios a cura, & ſinu parentum, in quorum voluntate voluntas infantis continetur; ſed hortandi eos, & perſuadendi, ut conſentiant Baptiſmo filiorum, eorum inſtructioni in fide.

§. III.

Rationes Scoti.

X. Objicies primo pro Scoto. Unuſquiſque licite poteſt vindicare proximum ab injuria, quam patitur: ſed filii infidelium injuriam patiuntur a ſuis parentibus, dum impediunt, ne Baptiſmum ſuſcipiant; ergo &c. Si enim licitum eſſet, filium eripere a cura parentis volentis illum occidere corporaliter; quanto magis licebit illum eripere a cura parentis volentis illum occidere ſpiritualiter, & vita æterna privare?

XI. Si hæc objectio valeret, evinceret, poſſe eripi filios infidelium a cura parentum, nedum auctoritate publica Principis,

cipis, vel Reipublicæ, ſed etiam privata a quolibet: immo non ſolum poſſe; ſed ex lege charitatis teneri id facere: ſicut quilibet etiam privatus poteſt, & tenetur ex charitate vindicare proximum, quem videt pati injuriam. Unde ſi videret patrem volentem necare filium, poſſet, ac teneretur quilibet privatus eum a cura ejus eripere. Hoc autem in caſu non concedunt Scotiſtæ, qui ſolum volunt hoc fieri licite poſſe auctoritate Principis, nec quemlibet etiam privatum teneri: alias peccarent Principes Chriſtiani, peccaret quilibet, dum filios a cura parentum infidelium non eriperet.

Secundo. Si valeret, probaret, quod poſſet, immo teneretur quilibet cogere etiam adultum ad ſuſcipiendum Baptiſma. Quia ſi tenetur quilibet, etiam cum violentia, detinere etiam adultum volentem ſe occidere corporaliter; ſi exemplum valet, multo magis tenebitur quilibet impedire, etiam vi, ne ſe interimat ſpiritualiter, nolendo fieri Chriſtianum.

Reſpondeo igitur, allatum axioma valere in injuris, quæ fiunt contra legem naturalem; non vero in iis, quæ fiunt contra legem ſupernaturalem, ſuppoſita fide. Ad impediendam enim injuriam intentatam contra fidem, & legem ſupernaturalem, ſuppoſita fide, non eſt licitum violare jura legis naturalis; quia fides naturam non deſtruit, ſed firmat; nec Chriſtus voluit, ut in promovenda fide violentia adhiberetur: alioquin prætextu fidei poſſent innumeræ fieri injuriæ legi naturali, cum magna humanæ Reipublicæ turbatione. Poſſent enim infideles recuſantes fidem Chriſti amplecti, dominio & bonis temporalibus ſpoliari, Reges, ac Principes ſuis regnis privari, aliaque multa, quæ nemo hactenus fecit, nec fieri poſſe aſſeruit. Cum ergo parentes impedientes filios ſuos, ne baptizentur, etſi faciunt illis, injuriam, hanc tamen faciunt ſolum contra legem ſupernaturalem, & ſuppoſita fide: ideo non poſſunt Principes, aut Eccleſia ſic defendere infantes infidelium, ut eos a parentibus auferant, & jus naturale parentum in filios violent. Hoc enim eſſet fidem Chriſti odioſam Gentibus reddere; eaſque potius, quam inducere, ab ea amplectenda retrahere.

XII. Hinc patet diſparitas: cur, ſi parentes vellent filiis ſuis mortem corporalem inferre, poſſent hi licite eripi ab eorum cura; non vero, ſi velint eis mortem ſpiritualem, educando illos in infidelitate ſua. Quia in primo parentes facerent injuriam filiis contra legem naturalem: in ſecundo autem caſu faciunt illis injuriam, ſolum ſpectata fide, & ordine ſupernaturali —— Rurſus: etſi parentes velint educare filium in infidelitate, adhuc ſpes eſſe poteſt, ut ad uſum rationis veniens fidem amplectatur: unde non ponitur in periculo morali mortis ſpiritualis; quod ſi poneretur, jam ipſum baptizare liceret, ut diximus. At cum pater vult occidere corporaliter filium ſuum, in morali periculo eſt vita ipſius: & ideo licet, immo tenetur, qui videt, eum de manu ejus eripere.

XIII. Objicies ſecundo. Pueri ante uſum rationis magis ſunt ſub dominio Dei, quam parentum; ergo poteſt Princeps facere, ut magis obediatur Deo, quam parentibus. *Magis enim oportet obedire Deo, quam hominibus*, Actor. 5. ver. 29. Sed Deus jubet, ut tales pueri baptizentur; ergo ſi parentes repugnent, poterit Princeps pueros illos baptizari facere; ut ſic magis Dei lex, quam parentum voluntas impleatur.

Confirm. primo. Quando ſunt duo domini, unus ſuperior, alius inferior, ſi inferior dominus velit facere contra id, quod ſuperior jubet; Princeps poteſt, immo debet ordinare, & cogere, ut fiat id, quod jubet ſuperior dominus, renitente etiam inferiori domino: ſed dominium paternum in filios eſt inferius dominio Dei in illos; ergo dum Deus jubet baptizari parvulos prædictos, & parentes repugnant, poteſt ac debet Princeps ordinare, ut baptizentur: & ſic fiat, quod Deus jubet, non quod parentes contra voluntatem Dei diſponunt.

Confirmatur ſecundo. Si quis judex aliquem injuſte damnaret, ita ut conſtaret de injuſtitia judicis, & innocentia damnati; non fieret contra ordinem Juris Civilis, ſi a morte violenter eriperetur; ergo cum manifeſte conſtet de injuſtitia parentum, filios ſuos ad mortem æternam damnantium, dum ſecundum ritus infidelitatis eos inſtruunt; ſine fractione Juris naturalis poterunt eis eripi, & baptizari.

XIV. Reſpondeo, nego min. ſubſumptam. Deus enim non jubet, ut infantes extra periculum mortis baptizentur, ut vidimus; ſed hoc conſuetudine Eccleſiæ. Attamen diſt. eamdem min. Deus jubet, ut baptizentur ſalvis naturæ juribus, quæ parentes habent in filios, conc. min. His non ſalvis, nego min. Etenim dum parentes, renuunt baptizari filium ſuum, lex Dei non dictat, eum eſſe baptizandum. Sicut dum adultus propria voluntate renuit baptizari, lex Dei non dictat, ut baptizetur, immo prohibet ipſum baptizari. Quia in ordine ad ſuſcipiendam fidem divina lex ab omni violentia abhorret, vultque admitti volentes, non invitos. Quare cum Siſebutus Hiſpaniæ Rex Judæos Chriſtianam fidem amplecti antea coegiſſet, Concilium Toletanum IV. anno 633. ſub Siſenando Rege coactum, *cap.* 57. hæc ſtatuit: *De Judæis præcipit Sancta Synodus, nemini deinceps ad credendum vim inferre:* Cui enim vult Deus miſeretur, & quem vult indurat: *Non enim tales inviti ſalvandi ſunt: ſed volentes, ut integra ſit forma juſtitiæ. Sicut enim homo propria arbitrii voluntate ſerpenti obediens periit; ſic vocante gratia Dei propriæ mentis converſione homo quiſque tradendo ſalvatur. Ergo non vi, ſed libera arbitrii voluntate, ut convertantur ſuadendi ſunt, non potius impellendi.*

XV. Ad primam Confirmat. dico primo, quod ſi ratio illa valeret, Principes nedum poſſent, ſed tenerentur filios infidelium, etiam invitis parentibus, baptizare; adeoque peccaſſe religioſiſſimos Principes, immo & Eccleſiam, quæ hanc Domini juſſionem non implevit, nec implet. Igitur diſtinguo maj. Si ſuperior dominus jubeat aliquid fieri, non obſtante etiam jure inferioris domini, conc. major. Si jubeat, ſalvo tamen jure inferioris domini, nego major. Jubet ergo Deus, pueros Infidelium baptizari, non velint, nolint parentes eorum, eos etiam reluctantes, ac invitos paterno jure privando, ſed ſalvis naturæ juribus, *Puer* enim (inquit S. Thom. 2. 2. qu. 10. art. 12. ad 4. & 3. par. qu. 68. art. 10. ad 3.) *antequam uſum rationis habeat, naturali ordine ordinatur in Deum per rationem parentum, quorum curæ naturaliter ſubjacet: & ſecundum eorum diſpoſitionem ſunt circa ipſum divina agenda.* Sicque Princeps non debet ita ſtare pro lege Dei, ut cogat parentes ad puerum baptizandum, & ſi nolint, eum ab eorum cura eripiens; ſed eos hortari, ut velint: ſi autem nolint, ultra non progredi: odioſa enim lex Chriſti reddi non debet.

XVI. Ad ſecundam Confirmat. nego maj. cum D. Thom. 2. *qu. 10. art. 12. ad 2. & 3. par. qu. 68. art. 10. ad 1.* Nam *A morte corporali non eſt aliquis eripiendus contra ordinem juris civilis: puta, ſi aliquis a ſuo judice condemnetur ad mortem, nullus debet eum violenter a morte eripere. Unde nec aliquis debet rumpere ordinem juris naturæ, quo filius eſt ſub cura patris, ut eum liberet a periculo mortis æternæ.* Solus enim ſupremus Princeps, a quo judex inferior habet judicandi poteſtatem, poteſt eum de manu illius eripere: qui vero ſupra talem judicem poteſtatem non habet, Jus Civile violaret, ſi eum eriperet. Cum ergo Princeps Civilis ſupra Jus paternum poteſtatem non habeat, ſed ſolus Deus; qui, ut diximus, non vult eos paterno jure, ob infidelitatem privare; non poſſet ſine fractione Juris naturalis puer a parentibus invitis, ut baptizetur, auferri.

XVII. Hinc patet ſolutio ad aliam inſtantiam fieri ſolitam, nempe, quod qui abutitur Jure, aut privilegio, meretur eo privari —— Nam reſpondeo, quod meretur privari ab habente auctoritatem. Princeps autem Civilis hanc non habet ex ſe, nec a Deo accepit; qui ſuaviter homines trahi ad fidem jubet, non violenter. Infideles autem, qui Baptiſmo initiati non ſunt, eſto in naturalibus ſubditi ſint Principibus a quibus civiliter reguntur; in quantum poſſunt ad leges civiles, & legem naturalem ſervandas cogi: in his tamen, quæ fidem, & religionem ſpectant, nemini hominum adhuc ſubditi ſunt. Quare eſto Principes poſſint cogere hæreticos, vel Apoſtatas ad ſervandam fidem, quam in Baptimo promiſerunt, quomodo Conſtantinus coegit Donatiſtas: nullus tamen Princeps cogere poteſt infideles non baptizatos, ad amplectendam fidem Chriſti.

XVIII. Addo ad præfatam ſecundam Confirmat. diſparem eſſe rationem de Judice injuſte damnante hominem ad mortem corporis, & de parentibus negantibus filium baptizari. Nam injuſte damnatus, infallibiliter morietur corporaliter. At puer, cui parentes negant Baptiſmum, non moritur infallibiliter morte æterna: quia ſperari poteſt, ut cum ad rationis uſum devenerit, Baptiſmum voluntarie ſuſcipiat. Quod ſi puer ille in morali periculo mortis ſit, poterit, etiam invitis parentibus, baptizari. Quod valde notandum eſt.

XIX. Ex dictis infertur primo: quod ſi puer Infidelium, nondum ſeptennis fugiat a paterna domo, & ad chriſtianos veniens, Baptiſmum petat, ac parentes opponant, eum non habere perfectum rationis uſum, ac propterea ſibi eſſe reſtituendum: in hoc caſu puer ille reponendus eſt, & cuſtodiendus in loco tuto, donec ad perfectum rationis uſum devenerit. Quod ſi in propoſito ſuſcipiendi Baptiſmum perſeveraverit, baptizandus erit. Interim tamen reſtituendus non eſt: quia in dubio favendum magis eſt innocenti filiolo, quam nocentibus genitoribus.

XX. Infertur ſecundo. Quod, ut puer Infidelium licite baptizetur, ſufficit conſenſus unius ex parentibus, etiamſi alter repugnet. Cum enim ejuſmodi conſenſus datus ſit ab eo, qui jus habet, cedatque in favorem religionis, & ſpiritualem pueri utilitatem: eo abſque hæſitatione utendum eſt. Ita ex Concil. Toletano III. ſub Recaredo Rege, anno 589. *cap.* 14. ubi ſtatuitur: ſi qui filii ex Judæo, & Chriſtiana, ſive uxore, ſive concubina nati ſint, *Aſſumendos eſſe ad Baptiſmum.* Quod ſtatutum etiam fuit in Concilio Tolet. IV. *c.* 63. anno 633. Et Gregorius IX. ad Epiſc. Argentinenſem, cap. *Ex litteris.* Extra de *Converſione Infidelium*, de puero quadrienni, quem pater ad Chriſtum ex Judaiſmo converſus, ſibi tradi fide Catholica imbuendum in Judicio poſtulaverat, uxor vero in Judaiſmo pertinax repugnabat; reſpondit: *Patri eumdem aſſignamus.*

XXI. Infertur tertio: pueros Infidelium ſive jure, ſive injuria a parentum cuſtodia, & præſentia diſtractos, & tanta locorum intercapedine diſſitos, ut nulla ſpes reditus illorum ſuperſit moraliter; ſicut pleriſque accidit, quos mercatores ex regionibus remotis afferunt, hos Eccleſiam, inconſultis parentibus, baptizare conſueviſſe. In illo enim caſu nulla parentibus fit injuria; quia reſpectu talium puerorum cenſentur deperditi, & velut mortui, & in bonum illorum prudenter captatur occaſio.

DUBIUM VI.

An Amentes, Furioſi, Dormientes, & Monſtra Baptizari poſſint?

§. I.

De Amentibus, Furioſis, & Dormientibus.

I. Circa amentes, & furioſos diſtinguendum eſt, ait S. Th. 3. *par. qu. 68. art.* 12. Vel enim ſunt *A nativitate tales nulla habentes lucida intervalla, in quibus etiam nullus uſus rationis apparet. Et de talibus quantum ad Baptiſmi ſuſceptionem videtur eſſe idem judicium, quod de pueris, qui baptizantur in fide Eccleſiæ* —— Neque dicas, hujuſmodi amentes, in quibus nec eſt, nec fuit, nec ſperatur unquam fore uſum rationis, in nullo differre a brutis; ideoque non videri baptizandos, ſicut nec iſta... Nam reſpondet S. Thom. ad 2. *Quod furioſi, vel amentes carent uſu rationis per accidens, ſcilicet, propter aliquod impedimentum organi corporalis; non autem propter defectum animæ rationalis, ſicut bruta animalia. Unde non eſt de his ſimilis ratio.* —— Nec refert, ſi iterum dicas, in baptizandis, ſi ſint adulti requiri intentionem ſuſcipiendi ſacramentum; quæ in caſu præſenti nec eſt, nec unquam fuit. —— Reſpondet enim idem S. Thomas ad 1. *Quod amentes, qui nunquam habuerunt, nec habent uſum rationis, baptizantur ex intentione Eccleſiæ; ſicut & ex actu Eccleſiæ credunt, & pœnitent, ſicut ſupra de pueris dictum eſt.*

II. Alii ſunt amentes, *qui ex ſana mente, quam habuerunt prius, in amentiam inciderunt: & tales ſunt judicandi ſecundum voluntatem, quam habuerunt, dum ſanæ mentis exiſterent, Et ideo ſi tunc apparuit in eis voluntas ſuſcipiendi Baptiſmum, debet eis exhiberi in furia & amentia conſtitutis, etiamſi tunc actu contradicant.* Quia non contradicunt mente, ſed phantaſia ducti, ut ait S. Thom. in 4. diſt. 4. qu. 3. art. 1. qu. 3. ad 2. *Alioquin ſi nulla voluntas ſuſcipiendi Baptiſmum in eis apparuit, dum ſanæ mentis eſſent: non ſunt baptizandi.*

III. Alii vero ſunt: *Qui etſi a nativitate fuerint furioſi, vel amentes, habent tamen aliqua lucida intervalla, in quibus recta ratione uti poſſunt: unde ſi tunc baptizari voluerint, baptizari poſſunt, etiam in amentia conſtituti; & debet eis tunc ſacramentum conferri, ſi periculum timeatur. Alioquin melius eſt, ut tempus expectetur, in quo ſint ſanæ mentis, ad hoc, quod devotius ſuſcipiant ſacramentum. Si autem tempore lucidi intervalli non appareat in eis voluntas ſuſcipiendi Baptiſmum; baptizari non debent in amentia conſtituti.*

Quidam vero ſunt: *Qui etſi non omnino ſanæ mentis exiſtant; in tantum tamen ratione utuntur, quod poſſunt de ſua ſalute cogitare, & intelligere ſacramenti virtutem: & de talibus idem eſt judicium, ſicut de his, qui ſanæ mentis exiſtunt, qui baptizantur volentes, non autem inviti.*

IV. Circa dormientes autem dicit idem S. Thomas ibi *ad* 3. Quod *Non ſunt baptizandi, niſi periculum mortis immineat: in quo caſu baptizari debent, ſi prius in eis voluntas apparuit ſuſcipiendi Baptiſmum, ſicut & de amentibus dictum eſt: ſicut Auguſtinus narrat, in 4. lib. Confeſſ. c. 4. De amico ſuo, qui baptizatus eſt neſciens, propter periculum mortis.*

Hæc eadem ſtatuerat Innocentius III. C. *Majores*, de Baptiſmo, his verbis: *Dormientes autem, & amentes, ſi priuſquam amentiam incurrerent, aut dormirent, in contradictione perſiſterent: quia in eis intelligitur, contradictionis propoſitum perdurare, & ſi fuerint ſic emerſi, characterem non ſuſcipiunt ſacramenti: ſecus autem ſi prius Catechumeni extitiſſent, & habuiſſent propoſitum baptizandi. Unde tales in neceſſitatis articulo conſuevit Eccleſia baptizare. Tunc ergo characterem ſacramentalis imprimit operatio, cum obicem voluntatis contrariæ non invenit obſiſtentem.* Idem colligitur ex Concilio Carthaginenſi III. cap. 34. relato, diſt. 4. de Conſecrat. Cap. *Ægrotantes*; & ex Concilio Arauſicano I. Can. 12. & 13.

§. II.

De Monſtris.

V. Monſtrum exiſtimatur eſſe effectus naturalis a recta & ſolita, ſecundum ſpeciem, diſpoſitione inſigniter deflectens, ut homo habens quatuor crura; duos ventres &c. De his quæri ſolet a Theologis: an Baptiſmi capacia cenſenda ſint. Multa congerit circa hoc Clericatus, de Baptiſm. *a qu.* 40. Unde erui poſſunt ſequentes regulæ.

VI. Prima. Quando certo conſtat, monſtrum ſub humana forma, etſi monſtruoſa, eſſe præditum rationali anima, baptizari poteſt, & debet, ex quacumque cauſa conceptum ſit, etiamſi ex muliere ſuccuba, & Dæmone incubo. Si vero dubitatur, an anima rationali donatum ſit, baptizari poteſt ſub hac conditione: *Si es homo, ego te baptizo;* ut docet S. Carolus: *in Inſtruct. Baptiſmi.*

VII. Secunda. Cum monſtrum eſt bicorporeum, vel dubium eſt, an ſint duo; utpote quia duo capita non habet, nec pectora bene diſtincta: & in hoc caſu, unus intentione certa, & non vaga ſimpliciter baptizabitur. Alter vero ſub conditione: *Si non es baptizatus &c.* Si vero quia duo capita, pectora duo, aut corpora etiam diſtincta in monſtro apparent, homines duos eſſe perſpicuum ſit; ſinguli ſimpliciter baptizentur. Quod ſi mortis periculum moram non patiatur, numero plurali baptizentur: *Ego vos baptizo &c.* Ita S. Carolus ſupra laudatus, addens: quod ſi una tantum perſona eſt, utpote unum tantum caput habens; tamquam unus baptizetur, etſi alia membra plura, geminataque habeat.

VIII. Tertia. Ermaphroditi abſque dubio baptizandi ſunt, ſicut etiam naſcentes cum monſtruoſitate aliqua corporis in aliqua ejus parte, puta caudati, auriti, elingues, monoculi, *aſtomi*, ideſt, ſine ore (quales feruntur eſſe quidam Indiæ populi anhelitu tantum viventes, & odore, teſte Plinio) ſine brachiis, ſine cruribus &c.

IX. Quarta. *Acephali*, ideſt, ſine capite, dubium eſt, an ſint baptizandi: ideoque in caſu conſulendi eſſent Epiſcopus, medici, & obſervandi motus, & ſigna, ad dignoſcendum, an ſit in eis anima rationalis.

X. Quinta. Monſtra in humano corpore habentia belluinum caput, ſi appareat in cæteris eſſe veros homines baptizanda ſunt; ſi vero dubium ſit, baptiſmus detur ſub conditione.

XI. Sexta. *Centauri, Hippocentauri, Onocentauri*, ſive monſtra in ſuperiori parte ſpeciem hominis, in inferiori autem ſpeciem equi, aut aſini referentia, baptizanda non ſunt: niſi, facta adulta, talia dent ſigna rationis, ut poſſidere animam rationalem videantur, quo caſu adhuc ſub conditione baptizanda videntur. Idem de Satyris, Tritonibus, Syrenibus: ſi tamen vera, & non potius fabuloſa, ut arbitror, ſunt, quæ de eorum exiſtentia narrantur.

XII. Septima. Partus prodiens a viro copulato cum beſtia, vel muliere copulata cum bruto, non videntur baptizandi; quia ob diverſitatem ſeminum non videtur poſſe hominem generari. Aliqui tamen volunt, partum a beſtia, cum qua homo nefande ſe commiſcuit, editum, ſi ſpeciem humanam pueri, vel puellæ referat eſſe baptizandum ſub conditione: quia in hoc caſu ſemen ab homine in beſtiæ uterum immiſſum, videtur quoad virtutem prævaluiſſe ſemini beſtiæ. Partum etiam editum a muliere commixta cum bruto, ſi humana referat lineamenta, baptizandum ſub conditione cenſent: quia contingere poſſet, Monſtrum illud non pure a ſemine bruti fuiſſe conceptum; ſed vel ex præcedente ſemine humano forte recepto, vel alia ex cauſa. Sed de his ſatis.

QUÆSTIO VI.

De Baptiſmi Effectibus.

Duplex eſt Baptiſmi effectus. Unus gratia remiſſiva peccati originalis, & actualis: alter Character. De his in hac quæſtione ſermo erit: & prius de ſecundo.

DUBIUM I.

An Baptiſmus imprimat Characterem?

§. I.

Reſolutio Dubii.

I. Dico. Baptiſmus imprimit characterem, ratione cujus iterari non poteſt. Prima pars conſtat ex dictis, *Tract. de Sacram. in Genere, Qu.* 5. *dub.* 1. Unde ibi dicta recolenda ſunt, maxime ex Patribus, & potiſſime ex S. Auguſtino, cujus hic unicum teſtimonium addam. Nam Tract. 3. in 1. Epiſt. Joan. *Ecce* (inquit) *accepit ſacramentum nativitatis homo baptizatus, ſacramentum habet, & magnum ſacramentum divinum, ſanctum, ineffabile... videat, ſi habet charitatem, & tunc dicat, natus ſum ex Deo. Si autem non habet, characterem quidem impoſitum habet, ſed deſertor vagatur.*

II. Secunda autem pars conſtat ex præſenti *Tract. qu.* 1. *dub.* 8. ubi ex Traditione, ac uſu Eccleſiæ oſtendimus, Baptiſma iterari non poſſe, quæ propterea etiam baptizatos ab hæreticis non eſſe rebaptizandos cenſuit. De hac re luculenter ſcripſit S. Auguſtinus, in libris contra Donatiſtas, præſertim vero, *lib. 5. de Bapt. cap.* 5. ubi dicit, homines occulta quadam inſpiratione Dei adeo execrari iterationem Baptiſmi; ut cum Donatiſtæ ad eos accedentes rebaptizare vellent; multi ob horrorem talis rebaptizationis retraherentur, ne ad eos accederent: & alii, quodam ſuo temporali commodo tracti, ad eos accedentes, toto conatu agerent; ut hoc ab eis beneficium conſequerentur, ne rebaptizarentur. Quod videntes Donatiſtæ, cœperunt aliorum Baptiſma recipere, ſicque ab aliis baptizatos non amplius baptizare. Unde, *Tract.* 11. *in Joann.* ad illa verba, Joann. 3. *Numquid poteſt in ventrem matris ſuæ iterato introire, & renaſci?* ait: *Sic tu intellige nativitatem ſpiritus, quomodo intellexit Nicodemus nativitatem carnis: quomodo enim uterus non poteſt repeti, ſic nec Baptiſmus.* Hoc adeo ſemper Eccleſiæ cordi fuit, ut atroces pœnas contra rebaptizantes in ſuis Canonibus indixerit. Quas ſupra, citato loco recenſuimus; ſicut etiam rationes, quibus S. Thom. 3. *par. qu.* 66. *art.* 9. probat, Baptiſmum non eſſe iterandum, expendimus: quæ huc ſunt revocanda, non repetenda.

§ II.

Aliqua Contraria Solvuntur.

III. Objici poteſt primo. Sicut Baptiſmus in commemorationem mortis Chriſti inſtitutus eſt, ſic & Euchariſtiæ Sacrificium; hoc eſt enim quædam Dominicæ mortis repræſentatio, & commemoratio: ſed hoc poteſt iterari; ergo & Baptiſmus.

Reſpondeo ex S. Thoma, in 4. diſt. 6. qu. 2. art. 1. qu. 1. ad 1. *Quod ſicut in Euchariſtiæ ſacramento ſanctificatur materia; ita in Baptiſmo ſanctificatur recipiens characteris impreſſionem. Unde ſicut fieret injuria Euchariſtiæ, ſi hoſtia conſecrata conſecraretur iterum: ita fit injuria Baptiſmo, ſi aliquis ſemel baptizatus, iterum baptizaretur. Quia ſicut ſanctificatio refertur ad materiam; ita hic ad ſuſcipientem ſacramentum.* Unde paritas pro nobis facit. Aliam reſponſionem dedimus ſupra, citato loco, ex S. Thom. 3. *par. qu.* 66. *art.* 9. *ad* 5. videndam.

IV. Objici poteſt ſecundo. Baptiſmus videtur inſtitutus ad ablutionem peccatorum: ſed peccata iterantur; ergo multo magis Baptiſmus, quia miſericordia Dei tranſcendit hominis culpam.

Reſpondeo primo, Baptiſmum principaliter dari ad abluendum peccatum originale: hoc autem non iteratur. Reſpondeo ſecun-